

Migratie in cijfers en in rechten

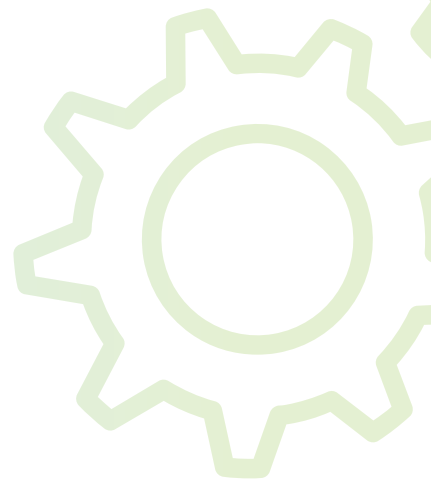
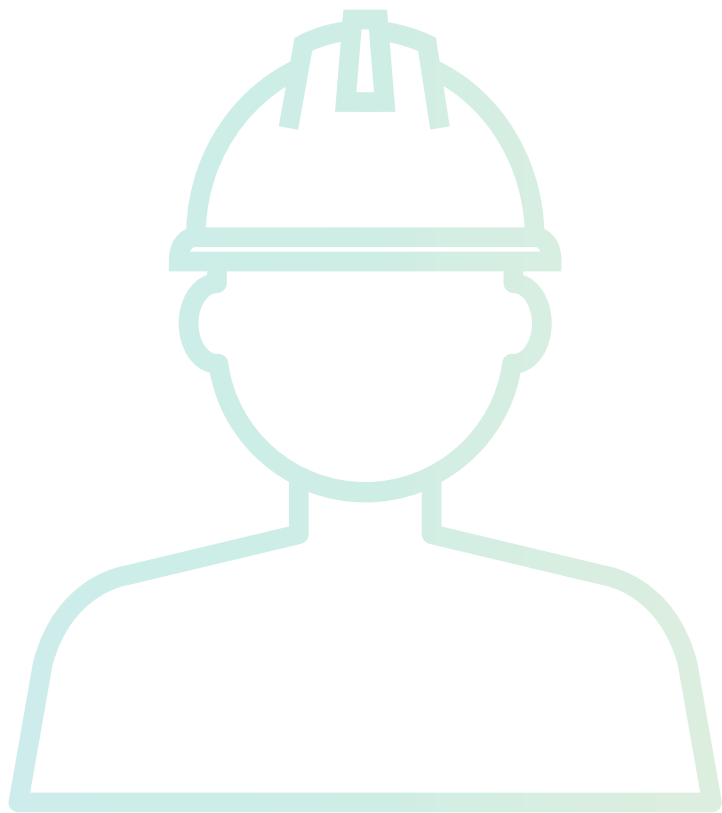
2025 | Katern uit het jaarverslag

Economische migratie, vrij verkeer en studenten

Myria focust in deze katern op ...

Economische migratie
in cijfers | pg. **8**

Detacheringen
in cijfers | pg. **22**

Studentenmigratie
in cijfers | pg. **26**

Inleiding

Ondanks een lichte afkoeling van de arbeidsmarkt blijft het voor veel werkgevers een hele opgave om geschikt personeel aan te werven. In het laatste kwartaal van 2024 waren er ruim 170.000 openstaande vacatures verspreid over het hele land. Dat zijn er gevoelig minder dan in de piekperiode medio 2022 – toen er meer dan 210.000 vacatures niet ingevuld raakten – maar nog altijd beduidend meer dan in het laatste kwartaal van 2019 – toen er net geen 140.000 openstaande vacatures waren.¹

De meest recente cijfers leren dat de Belgische arbeidsmarkt – ondanks die recente afkoeling – tot de krapste van Europa behoort, al dient er te worden gewezen op aanzienlijke regionale verschillen. Het Vlaamse Gewest kampt met de grootste krapte; de Vlaamse vacaturegraad² van 4,55 ligt bijna dubbel zo hoog als het EU-gemiddelde.

Kortom, er is een nijpend tekort aan werkrachten in de Belgische economie en dat verspreid over heel wat sectoren en opleidingsniveaus. De activering van het al aanwezige arbeidspotentieel, het inzetten op interregionale mobiliteit en het aantrekken van werknemers van binnen de EU worden vaak – en terecht – als de broodnodige componenten beschouwd om aan deze krapte het hoofd te bieden. Bij die laatste oplossing valt evenwel op te merken dat het vrij verkeer van EU-burgers richting België al langere tijd stagneert. Als sluitstuk dient men dan ook rekening te houden met het arbeidspotentieel van buiten de EU (de zogenaamde derde landen).

Het cijfermateriaal toont aan dat die laatste migratiestroom licht terugloopt ten opzichte van 2022-2023. In overeenstemming met de daling van het aantal uitgereikte visa, is er ook een terugval van de *single permits* (concreet: de gecombineerde vergunningen van bepaalde duur) die zijn uitgereikt naar aanleiding van een eerste aanvraag.

In tegenstelling tot deze ‘traditionele’ vorm van arbeidsmigratie, worden er alsmaar meer derdelanders gedetacheerd vanuit een EU-lidstaat om tijdelijk diensten te verlenen aan Belgische klanten. In tegenstelling tot hun EU-collega’s zijn zij veel vaker tewerkgesteld binnen arbeidsintensieve sectoren. Gelet op het feit dat zij zowel op het vlak van werk als dat van verblijf afhankelijk zijn van hun zendende werkgever, blijft waakzaamheid voor mogelijk misbruik geboden bij deze groeiende groep tijdelijke arbeidskrachten.

Verder in deze katern zal er dieper worden ingegaan op de meest recente cijfers die beschikbaar zijn. Eerst zullen de voornaamste wijzigingen in de relevante regelgeving worden besproken. In 2024 werd het landschap van economische migratie namelijk grondig hervormd. Alle bevoegde regio’s (het Vlaamse Gewest³, het Waalse Gewest⁴, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest⁵ en de Duitstalige Gemeenschap⁶) wijzigden hun regelgeving inzake de mogelijkheden om een toelating tot arbeid te bekomen voor buitenlandse onderdanen die niet de nationaliteit van een lidstaat van de Europese Unie hebben. Daarnaast werd ook het overkoepelende samenwerkingsakkoord⁷ in maart 2024 aangepast.

1 Zie Statbel, <https://statbel.fgov.be/nl/themas/werk-opleiding/arbeidsmarkt/vacatures-op-de-arbeidsmarkt>.

2 De vacaturegraad is een indicator om de krapte op de arbeidsmarkt in te schatten en is het aandeel van het totale aantal openstaande vacatures ten opzichte van alle – al dan niet ingevulde – arbeidsplaatsen. Voor Europese statistieken zie “*job vacancy statistics*”, <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/TPS00172/default/table?lang=en>.

3 [Besluit van de Vlaamse regering van 8 maart 2024](#).

4 [Besluit van de Waalse regering van 6 juni 2024](#).

5 [Ordonnantie van 1 februari 2024](#); [Besluit van de Brusselse hoofdstedelijke regering van 16 mei 2024](#); [Ministerieel besluit van 9 september 2024](#).

6 [Besluit van de regering van 14 december 2023](#).

7 [Samenwerkingsakkoord van 22 maart 2024](#).

Omzetting Europese blauwe kaart-richtlijn

De voornaamste wijzigingen in het samenwerkingsakkoord zijn een gevolg van de **Europese blauwe kaart-richtlijn** (Richtlijn [EU] 2021/1883) die uiterlijk in november 2023 moest worden omgezet in nationale regelgeving.

De richtlijn voorziet in een aantal versoepelingen op het vlak van de procedure en toelatingsvoorwaarden voor het verkrijgen van een Europese blauwe kaart. Voortaan kan een Europese blauwe kaart al worden toegekend vanaf een arbeidsovereenkomst van zes maanden, kan de vereiste van een hoger diploma worden vervangen door relevante beroepservaring in de ICT-sector en is ook de procedure voor het veranderen van werkgever eenvoudiger. Terwijl dat vroeger de eerste twee jaar onderhevig was aan een nieuwe aanvraag van een gecombineerde vergunning, kan een eenvoudige kennisgeving door de nieuwe werkgever nu volstaan, waarbij de bevoegde regio de eerste twaalf maanden van het verblijf de mogelijkheid behoudt om bezwaar te maken.

Daarnaast wordt ook de bescherming van de houder van een Europese blauwe kaart versterkt. Terwijl een 'gewone' gecombineerde vergunning in principe afloopt bij de stopzetting van de arbeidsovereenkomst, zal de Europese blauwe kaart wel behouden worden tijdens een periode van drie tot zes maanden in geval van werkloosheid.

Tot slot voorziet het samenwerkingsakkoord in de mogelijkheid voor bepaalde houders van gecombineerde vergunningen om de tewerkstelling al aan te vatten bij aankomst in België. Voordien moesten zij eerst een "bijlage 49" ontvangen van de gemeente van hun verblijfplaats. Deze extra administratieve stap veroorzaakte veel vertraging, vooral bij arbeidsmigranten die niet onmiddellijk een permanent onderkomen ter beschikking hebben. In de praktijk wordt deze regeling in de meeste regio's voor alle arbeidsmigranten aanvaard.

Wijzigingen in de regionale toelating tot arbeid

Een gecombineerde vergunning wordt altijd aangevraagd bij het gewest dat bevoegd is voor het uitrekenen van de toelating tot arbeid (of bij de Duitstalige Gemeenschap). Pas wanneer de bevoegde regio de aanvraag goedkeurt, zal de Dienst Vreemdelingenzaken een beslissing nemen over het daaraan gekoppelde verblijfsrecht.

De voorwaarden voor een gecombineerde vergunning verschillen afhankelijk van de plaats van tewerkstelling. Wie in aanmerking komt voor een gecombineerde vergunning wordt dan ook grotendeels bepaald door de bevoegde regio.

Naast een aantal versoepelingen bevatten de gewestelijke regelgevingen voortaan ook meer mogelijkheden om fraude of uitbuiting tegen te gaan. Gecombineerde vergunningen kunnen nu vaker worden geweigerd of ingetrokken wanneer werkgevers hun wettelijke verplichtingen niet nakomen of in het verleden inbreuken op de verblijfswetgeving hebben begaan. Recent opgerichte bedrijven zullen daarnaast extra worden gescreend wanneer zij een gecombineerde vergunning aanvragen.

De voornaamste wijzigingen situeren zich op het vlak van **laag- en middengeschoolde werknemers**. Het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hebben alle drie hun beleid voor die profielen ingrijpend gewijzigd.

Voor laag- en middengeschoolde functies is er doorgaans een arbeidsmarktonderzoek vereist vooraleer er een gecombineerde vergunning kan worden toegekend. Pas als de werkgever op de Belgische (en de Europese) arbeidsmarkt geen geschikte kandidaat vindt, kan er buiten de Europese Unie worden gerekruteerd. In het Vlaamse Gewest bestond al de mogelijkheid voor een werkgever om een vacature in gedeeld beheer met de VDAB te publiceren om te gebruiken als bewijs dat er geen geschikte kandidaat voor de functie kan worden gevonden op de lokale arbeidsmarkt. Ook Brussel en Wallonië hebben dat nu in hun regelgeving opgenomen en geven de mogelijkheid (Wallonië) of verplichten (Brussel) om de vacature gedurende minstens vijf weken voorafgaand aan de aanvraag te publiceren, waarbij er een grote rol wordt toebedeeld aan respectievelijk Actiris en Forem. Vlaanderen heeft dat beleid aangescherpt en

vereist nu een publicatie van de vacature gedurende minstens negen weken in de vier maanden voorafgaand aan de aanvraag. Bovendien wordt een aanvraag voor een gecombineerde vergunning beperkt tot de functies die op de jaarlijkse knelpuntberoepenlijst van de VDAB staan. In tegenstelling tot de andere regio's kan er in Vlaanderen bijgevolg geen gecombineerde vergunning meer worden bekomen voor om het even welke functie.

Daarnaast werden ook de **knelpuntberoepenlijsten** herzien, met functies waarbij er wordt aangenomen dat er een structureel tekort aan arbeidskrachten bestaat op de lokale arbeidsmarkt en waarvoor er een gecombineerde vergunning kan worden verkregen zonder arbeidsmarktonderzoek. Wallonië publiceerde een nieuwe lijst in september 2024, met 73 functies (vijf meer dan in 2023). Vlaanderen wil deze knelpuntberoepenlijst ("migratielijst middengeschoolde functies", niet te verwarren met de knelpuntberoepen zoals geïdentificeerd door de VDAB, cf. *supra*) dynamischer maken en uiterlijk om de twee jaar herzien. Een nieuwe lijst wordt op het moment van redactie voorbereid.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft een nieuwe knelpuntberoepenlijst ingevoerd voor laag- en middengeschoolde functies. Terwijl een gecombineerde vergunning in een knelpuntberoep vroeger alleen openstond voor werknemers die de status van langdurig ingezetene in een andere lidstaat van de Europese Unie hebben, kunnen werkgevers voortaan een gecombineerde vergunning vragen in een knelpuntberoep voor alle buitenlandse werknemers. De lijst op het moment van schrijven was opgesteld in 2023 en bevatte 84 functies.

Het Vlaamse Gewest zal voorts een grotere nadruk leggen op de achtergrond van de werknemer, waarbij er in de eerste plaats wordt gekeken naar een goede match tussen de kandidaat-werknemer en de functie waarvoor een gecombineerde vergunning wordt gevraagd. Daarom zullen er altijd een cv en een functieomschrijving moeten worden toegevoegd aan de aanvraag, en kan er zelfs aan de werkgever worden gevraagd om bepaalde buitenlandse overheidsdiensten te contacteren om verificaties van de beroepservaring van de kandidaat-werknemer te bekomen.

Meer in het algemeen heeft het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest** zijn regelgeving op bepaalde vlakken verstrengd of verduidelijkt. Vergelijkbaar met de regeling in Vlaanderen zal Brussel minstens voor bepaalde categorieën van werknemers een uitgebreider onderzoek voeren naar de functieomschrijving van de kandidaat in het licht van de geplande tewerkstelling. Bij het onderzoek van de aanvraag en tijdens de looptijd van de vergunning kunnen alle beschikbare gegevens over de onderneming en/of de tewerkstelling worden geraad-

pleegd en kan er ook een plaatsbezoek worden uitgevoerd bij de werkgever. Terwijl vroeger enige flexibiliteit aan de dag werd gelegd bij de indiening van de aanvragen, wordt een laattijdige aanvraag (behoudens uitzonderlijke omstandigheden) of een aanvraag die niet alle documenten bevat onontvankelijk verklaard. Voorts wordt een toelating tot arbeid ook noodzakelijk voor de buitenlandse werknemers die in dienst zijn van een Brusselse onderneming maar volledig op afstand werken en zich bijgevolg niet in België zullen vestigen.

Daartegenover staat dat lokale werknemers sneller een toelating tot arbeid van onbepaalde duur kunnen verkrijgen, waarmee zij toegang krijgen tot de volledige arbeidsmarkt. De periode waarin men moet hebben gewerkt werd teruggebracht van vier jaar (behoudens uitzonderingen) naar dertig maanden, zolang men altijd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest was tewerkgesteld. Bovendien hoeven werkgevers niet langer te voldoen aan de jaarlijkse controle van de (salaris)voorwaarden wanneer de gecombineerde vergunning voor meer dan een jaar werd toegekend. De Brusselse autoriteiten zullen voortaan op eigen initiatief aan de hand van de beschikbare informatie onderzoeken of de voorwaarden van de gecombineerde vergunning worden nageleefd.

Daarnaast werden ook de voorwaarden voor een beroepskaart als zelfstandige in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aangepast. De regelgeving bevat nu transparante criteria waaraan de meerwaarde van de zelfstandige activiteit voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zal worden getoetst. Voor de verlenging van een beroepskaart werd bepaald dat de economische activiteit winstgevend moet zijn, en dat nieuwe ondernemingen in hun eerste werkjaar minstens 50% van hun geschatte omzet (of investeringen of nieuwe arbeidsplaatsen) moeten hebben gerealiseerd. Gelijkaardig aan de regeling voor afstandswerknemers mag men in Brussel niet langer worden benoemd als bestuurder van een vennootschap zonder het verkrijgen van een beroepskaart, zelfs indien men zich nog niet in België bevindt. Het verkrijgen van een beroepskaart is tot slot uitgesloten voor goederen of diensten die al overvloedig beschikbaar zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

In **Wallonië** werden een aantal wijzigingen doorgevoerd met de bedoeling om meer bescherming te bieden aan buitenlandse werknemers. Werkgevers moeten verplicht in de arbeidsovereenkomst opnemen dat zij de reiskosten naar België zullen dekken, alsook alle medische en farmaceutische kosten tot de werknemer een beroep kan doen op een ziektekostenverzekering. Daarnaast moeten de werknemers een kopie krijgen van elke beslissing of communicatie die naar de werkgever wordt gestuurd. Voorts zal het Waalse Gewest de werknemer uitdrukkelijk informeren wanneer bij een verlengings-

aanvraag blijkt dat men in aanmerking komt voor een toelating tot arbeid van onbepaalde duur. Met toestemming van de werknemer zal de aanvraag dan worden omgevormd. Er wordt in een systeem van voorlopige toelatingen tot arbeid voorzien wanneer de verlenging tijdig en geldig werd ingediend en de geldigheidsduur van de huidige gecombineerde vergunning zou verstrijken. Na dertig dagen wordt de verlenging automatisch geacht te zijn toegestaan.

Om op een veranderende arbeidsmarkt in te spelen, krijgen buitenlandse werknemers de toelating om een bijkomende professionele activiteit uit te oefenen voor een andere werkgever, zolang de activiteit waarvoor er een gecombineerde vergunning werd verkregen het hoofdberoep blijft. Bepaalde hooggeschoolde werknemers kunnen nu ook hun capaciteiten aantonen met relevante beroepservaring in plaats van met een diploma hoger onderwijs. Werkgevers krijgen de mogelijkheid om een toelating tot arbeid voor maximum 90 dagen te spreiden over een periode van 180 dagen, en de gecombineerde vergunning voor leerkrachten wordt niet langer onderbroken door zomervakanties.

Ook het **Vlaamse Gewest** biedt de mogelijkheid om een zogenaamde “flexi-job” uit te oefenen wanneer men minstens 0,8 VTE is tewerkgesteld in het hoofdberoep, en om de vereiste van een hoger diploma te vervangen door relevante beroepservaring bij bepaalde *intra-corporate transferees* in de ICT-sector. Daarnaast wordt er een duidelijke procedure vastgelegd met vaste termijnen waarbinnen de werkgever verplicht is om wijzigingen in de tewerkstelling mee te delen. Bovendien wordt de bescherming voor seizoenarbeiders versterkt door het invoeren van een flexibelere procedure om van werkgever te veranderen en de verplichting tot het betalen van compensatie door de werkgever als de werkvergunning wordt ingetrokken door een faillissement of inbreuken op de toepasselijke regelgeving.

Ten slotte werden ook de toepasselijke **salarisdrempels** voor gecombineerde vergunningen herzien. De meest drastische wijziging vond plaats in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, waar salarissen voortaan op maandbasis worden berekend in plaats van op jaarbasis. Voordelen van alle aard zoals maaltijdcheques of groepsverzekeringen worden niet langer meegenomen in de berekening van het minimumsalaris. Ter compensatie werden de salarisdrempels licht verlaagd. Voor elke categorie van gecombineerde vergunning waarbij er een salarisdrempel van toepassing is, zal er een percentage worden vooropgesteld van het gemiddelde bruto maandinkomen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (nu 4.748 euro).

Ook in Vlaanderen werden de minimumsalarissen herzien, waarbij vooral de salarisdrempel voor leerkrachten drastisch werd verlaagd. Het Waalse Gewest heeft ten slotte de toepasselijke salarisdrempels verlaagd voor werknemers die jonger zijn dan dertig of die, in het geval van een Europese blauwe kaart, minder dan drie jaar werkervaring hebben. In tegenstelling tot wat binnen de andere regio's het geval is, is het in Wallonië nu toegelaten om het salaris te pro-rateren, afhankelijk van het tewerkstellingspercentage, zolang het gewaarborgd gemiddeld minimum maandinkomen wordt gerespecteerd.

Toekomstige regelgeving in Vlaanderen

In mei 2025 werd door Vlaams minister van Werk Zuhal Demir een conceptnota⁸ aan de Vlaamse regering meegedeeld. Hoewel die op het moment van redactie nog niet werd omgezet in concrete regelgeving, geeft de conceptnota alvast een idee van de nieuwe visie op het Vlaamse beleid inzake arbeidsmigratie.

De voornaamste wijzigingen betreffen opnieuw de midden- en laaggeschoolde categorieën. Laaggeschoolde arbeidsmigranten zouden in de toekomst worden uitgesloten van de procedure voor een gecombineerde vergunning (categorie “overige”). Daarnaast moet een werkgever per geval motiveren waarom het onmogelijk was om een geschikte kandidaat te vinden.

Een tweede doel is om de momenteel lange wachttijden te beperken tot vijftien dagen (voor hooggeschoolden) of tot 30–45 dagen (voor andere categorieën). Dat zou onder meer mogelijk worden gemaakt door het invoeren van een retributie van 200 euro, te betalen door de werkgever, per eerste aanvraag of verlengingsaanvraag van een gecombineerde vergunning.

Andere krachtlijnen hebben betrekking op een verdere digitalisering, uitgebreidere controles, internationale samenwerking en het laagdrempelig informeren van de arbeidsmigrant over zijn of haar rechten en plichten.

Bepaalde maatregelen, zoals de inspanningen om de doorlooptijden te verkorten, vormen een positieve evolutie. Toch meent Myria dat het belangrijk is om waakzaam te blijven voor de impact van deze voorgenomen verstrengingen voor lager opgeleiden, en in het bijzonder voor een shift naar het meer misbruikgevoelige kanaal van detacheringen.

8 Mededeling aan de Vlaamse regering.

Economische migratie

Het bestuderen van economische migratie aan de hand van de beschikbare cijfers is complex. Er bestaat immers geen unieke databank met een globaal overzicht van dat fenomeen. De gegevens in dit verslag hebben telkens betrekking op een specifiek aspect van dit type migratie.

1. Toegang tot het grondgebied om beroepsredenen

Om tot het Belgische grondgebied toegang te krijgen, moeten de onderdanen van bepaalde landen in het bezit zijn van een visum (zie de katern "Toegang tot het grondgebied"). De eerste gegevensbron betreft specifiek de **visa lang verblijf toegekend om beroepsredenen**.

- Deze statistieken hebben betrekking op de visumaanvragen die werden ingediend bij de Belgische ambassades en consulaten in het buitenland met het oog op een verplaatsing naar België en bij de Belgische posten aan de buitengrenzen van de Schengenruimte.
- De populatie betreft dus enkel **onderdanen van derde landen die niet vrijgesteld zijn van de visumplicht**.
- De gegevens kunnen worden voorgesteld op basis van het jaar van de visumaanvraag of het jaar van de beslissing. Soms zitten er tussen de indiening van een visumaanvraag en de beslissing meerdere maanden. De beslissingen die in een bepaald jaar zijn genomen hebben derhalve niet noodzakelijk betrekking op de aanvragen in datzelfde jaar.
- Het feit dat een positieve beslissing werd genomen biedt geen garantie dat het visum daadwerkelijk is uitgereikt noch dat de betrokken persoon het Belgische grondgebied ook effectief heeft betreden. Sommigen halen hun visum nooit af of zullen het nooit gebruiken. De afgifte van een visum betekent evenmin dat de persoon de Belgische grens mag oversteken. Aan de grens wordt er een controle uitgevoerd die soms tot een weigering van effectieve toegang tot het grondgebied kan leiden, ondanks het bezit van een visum.
- De hieronder gepresenteerde gegevens hebben betrekking op de periode 2016-2024 en werden geraadpleegd op 31 maart 2025.

2. Toegang tot verblijf omwille van werk

Een tweede gegevensbron betreft de **eerste verblijfstitels uitgereikt op basis van werk**.

- Deze statistieken hebben betrekking op de verblijfskaarten en -documenten die voor het eerst worden afgeleverd. Die worden gemakshalve de eerste verblijfstitels genoemd. Vreemdelingen die het Belgische grondgebied binnenkomen, of hier worden geboren, moeten zich laten registreren in de gemeente waar zij verblijven en krijgen dan een dergelijke verblijfstitel op basis van hun visumtype of machtiging tot verblijf.

- De populatie betreft dus **zowel burgers van de EU als van derde landen**, ongeacht of zij al dan niet in het buitenland zijn geboren.
- De hieronder gepresenteerde gegevens hebben betrekking op de periode 2014-2023 en werden geraadpleegd op 31 maart 2025.

3. Toegang tot werk

Meerdere gegevens zijn daarop van toepassing, afhankelijk van het tewerkstellingsstatuut (werknemer of zelfstandige):

Toelating tot arbeid voor werknemers

Onderdanen van derde landen, die niet vallen onder de vrijstellingen (bijvoorbeeld personen die om een andere reden dan werk naar België zijn gekomen en wiens verblijfsvergunning de toegang tot de arbeidsmarkt al vastlegt), mogen alleen in België werken als ze daartoe vooraf een toelating tot arbeid hebben bekomen. Sinds de omzetting op 3 januari 2019 van de richtlijn rond de gecombineerde vergunning in wetgeving binnen de drie bevoegde gewesten en in de Duitstalige Gemeenschap zijn er nu *grosso modo* drie procedures mogelijk:

- **ARBEIDSKAART B:** De toelating tot arbeid voor werknemers die naar België komen om te werken voor **minder dan negentig dagen**. Ook voor specifieke vormen van tewerkstelling, zoals grensarbeider of au-pairjongere (die langer dan negentig dagen kunnen duren), moet er een arbeidskaart B worden aangevraagd.
- **GECOMBINEERDE VERGUNNING BEPAALDE DUUR:** De toelating tot arbeid en verblijf voor werknemers die naar België komen om te werken voor **meer dan negentig dagen**. In principe wordt een gecombineerde vergunning voor de duur van het arbeidscontract toegekend, en dat maximaal voor een periode van een jaar. Na deze periode moet er dus een hernieuwing worden aangevraagd. In de vier regio's wordt daarvan in sommige gevallen afgeweken en is de maximale termijn verlengd tot drie jaar voor hooggeschoolde werknemers.
- **GECOMBINEERDE VERGUNNING ONBEPAALE DUUR:** Een werknemer kan een toelating tot de arbeidsmarkt voor onbepaalde duur bekomen na een bepaalde periode (afhankelijk van de bevoegde regio) te hebben gewerkt op basis van arbeidskaarten en/of gecombineerde vergunningen van bepaalde duur. Daarmee kan de werknemer om het even welke functie bij om het even welke werkgever uitoefenen.

Beroepskaarten voor zelfstandigen

De beroepskaart is de toelating die vereist is voor **onderdanen van derde landen** die een beroepsactiviteit als zelfstandige in België wensen uit te oefenen. Net als voor werknemers bestaan er daarbij eveneens **vrijstellingen**.

Toelatingen tot arbeid voor werknemers en beroepskaarten worden behandeld door de **gewesten en door de Duitstalige Gemeenschap**. Aanvragen voor een arbeidskaart B en een beroepskaart moeten worden ingediend bij de bevoegde regio.

Aanvragen voor een gecombineerde vergunning (bepaalde en onbepaalde duur) worden digitaal ingediend via eenzelfde **uniek loket (de "single permit"-applicatie)**. Daaruit wordt er sinds kort ook cijfermateriaal verwerkt en ter beschikking gesteld door de Dienst Vreemdelingenzaken. Verderop in deze katern staat Myria stil bij de evolutie van het aantal ingediende aanvragen voor een gecombineerde vergunning van bepaalde duur.

De populatie van deze bronnen kan overlappen

Het is vaak zo dat eenzelfde persoon tijdens hetzelfde kalenderjaar in meerdere gegevensbronnen opduikt. Zo kan een visumplichtige onderdaan van een derde land een visum toegekend krijgen in het voorjaar om vervolgens in het najaar naar België te reizen en zich te registreren in de gemeente waar men verblijft. Deze persoon ontvangt dan in hetzelfde jaar zowel een visum als een eerste verblijfstitel.

Dat hoeft uiteraard niet altijd het geval te zijn. Zo kunnen bepaalde personen visumvrij reizen of geboren worden in België, op die manier duiken zij enkel op bij de eerste verblijfstitels en niet bij de visumgegevens. Ook het omgekeerde scenario is mogelijk indien men met een visum reist maar reeds een eerste verblijfstitel heeft bekomen in het verleden.

4. RSVZ-plichtige zelfstandigen

Het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ) beheert de sociale zekerheid van zelfstandige werkkrachten en vormt een bijkomende gegevensbron om de omvang van de zelfstandige activiteit van vreemdelingen in kaart te brengen.

Deze databank bevat informatie over alle zelfstandigen die bij een sociaal verzekeringsfonds zijn aangesloten en zijn dus complementair met de gegevens rond de beroepskaarten. Enerzijds zijn alle nationaliteiten erin opgenomen, terwijl de gegevens over de beroepskaarten noch betrekking hebben op EU-burgers noch op andere personen die ervan vrijgesteld zijn. Anderzijds worden deze gegevens aangeleverd in termen van *stocks* van het aantal aangeslotenen op 31 december van de gepresenteerde jaren, terwijl de beroepskaarten worden aangeleverd in termen van *flows* van het aantal jaarlijkse toekenningen.

In de gegevens van het RSVZ worden dus alle aangeslotenen meegerekend die een zelfstandige activiteit in België uitoefenen en dat ongeacht hun verblijfplaats (in België of in het buitenland), hun hoedanigheid (zelfstandigen of zelfstandige helpers) of de aard van hun activiteit (in hoofdberoep, bijberoep of actief na pensioen).

1. Toegang tot het grondgebied om beroepsredenen

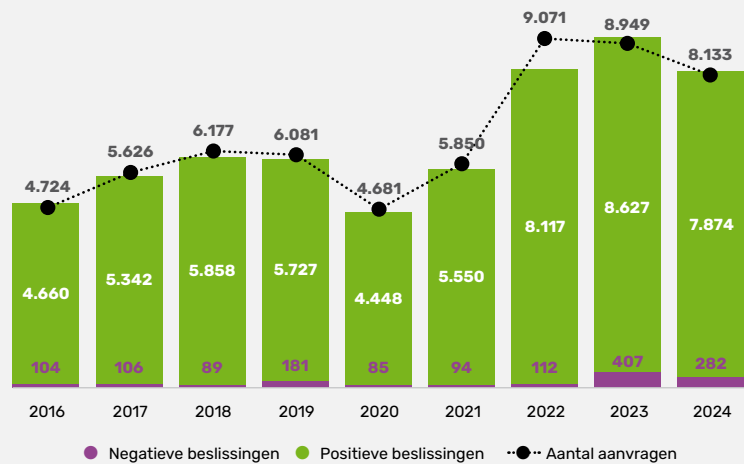
Visa lang verblijf

In 2024:

- Werden er 8.133 aanvragen geregistreerd voor een visum lang verblijf omwille van beroepsredenen, een daling met 9% ten opzichte van 2022-2023 maar nog altijd meer dan in de periode voordien.
- Werden er 8.156 beslissingen genomen, waarvan **7.874 positieve (97%)** en **282 negatieve (3%)**.

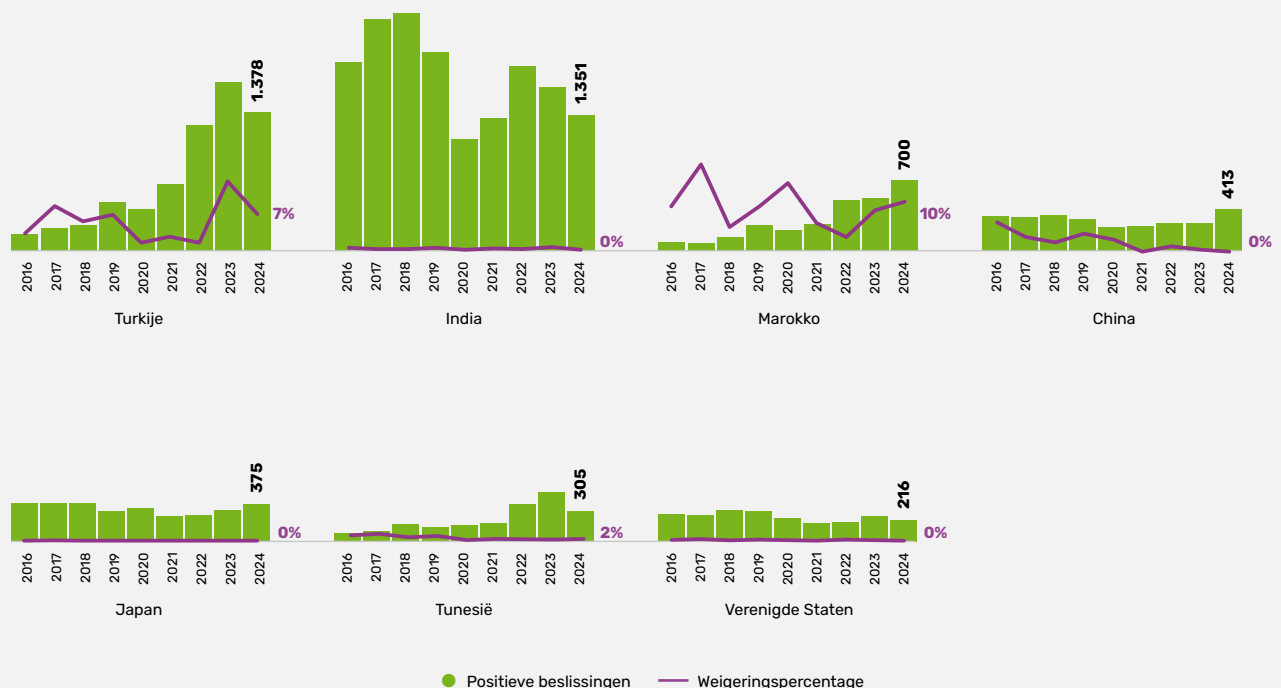
Het aantal positieve beslissingen voor de voornaamste nationaliteiten – Turkije en India – loopt terug. Toch zijn die samen nog altijd goed voor meer dan een derde van het totaal. Net zoals in 2023 werden aanvragers met de Turkse en de Marokkaanse nationaliteit bovengemiddeld vaak geweigerd, met weigeringspercentages van respectievelijk 7% en 10% ten opzichte van het gemiddelde van 3%.

Aantal aanvragen en beslissingen voor visa lang verblijf om beroepsredenen

Desondanks blijft Turkije voor het tweede jaar op rij de voornaamste nationaliteit. Aan hen werden er iets meer positieve beslissingen toegekend dan aan traditionele sterkhouders India.

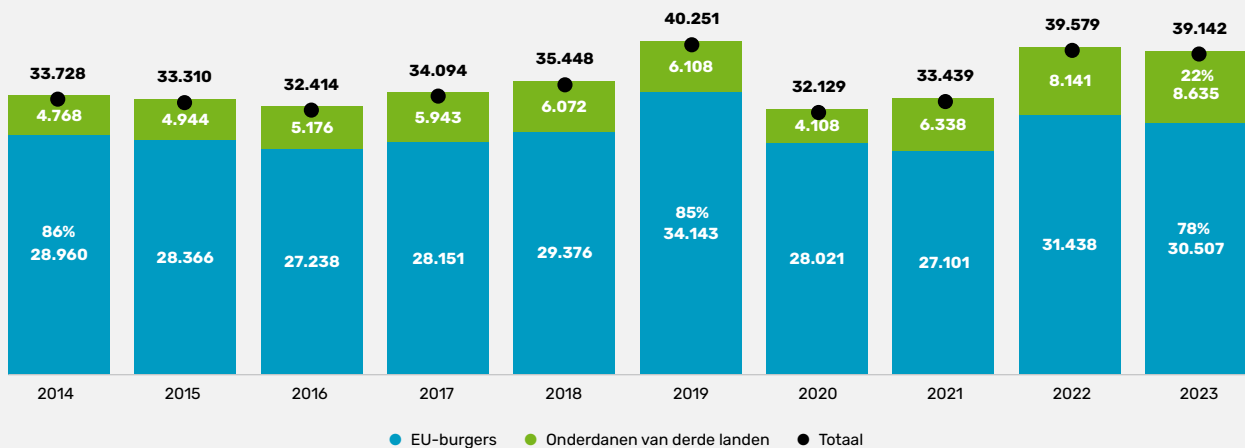
Visa om beroepsredenen: nationaliteiten die minstens een keer in de top 5 stonden tussen 2016 en 2024

2. Toegang tot verblijf omwille van werk

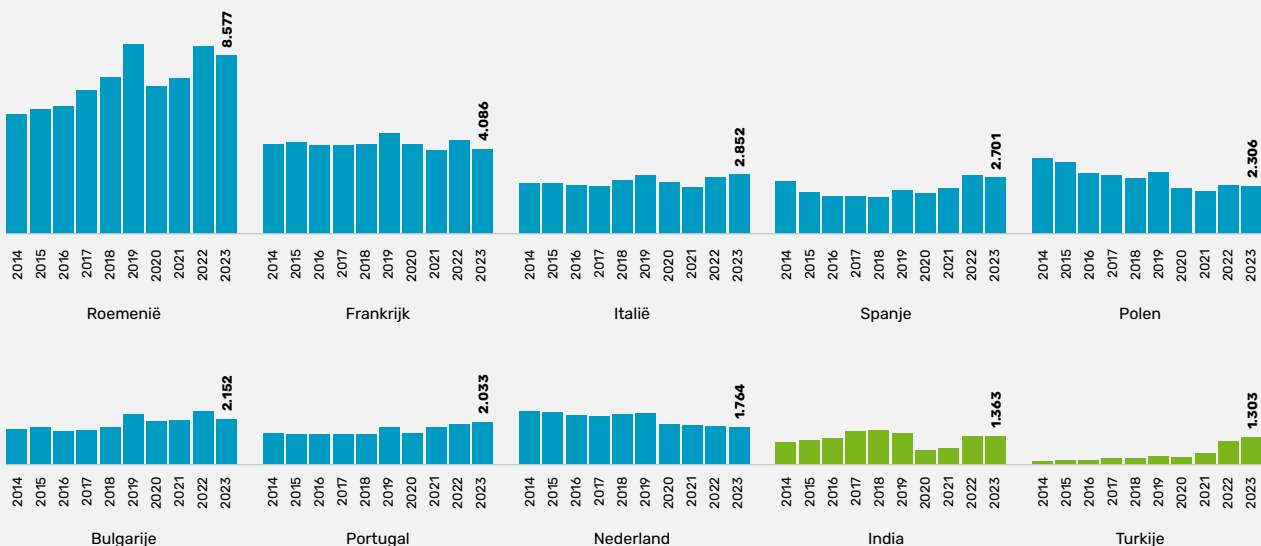
Eerste verblijfstitels afgegeven aan immigranten omwille van werk

Eerste verblijfstitels afgegeven aan in het buitenland geboren vreemdelingen omwille van werk

- In **2023** zijn er **39.142** eerste verblijfstitels omwille van werk afgeleverd aan in het buitenland geboren vreemdelingen, een aantal dat vergelijkbaar is met dat tijdens het jaar voordien en in 2019, vlak voor de COVID-19-pandemie.
- Het voornaamste verschil met 2019 is de stijging – in zowel absolute als relatieve termen – van het aantal begunstigden met een niet-EU-nationaliteit.
- In de beschouwde periode werden er nooit zoveel eerste verblijfstitels omwille van werk uitgereikt aan onderdanen van derde landen.
- Desondanks wordt het leeuwendeel van deze eerste verblijfstitels ook in 2023 uitgereikt aan EU-burgers (78%).
- De absolute koploper naar nationaliteit is Roemenië en dat onafgebroken sinds 2012. Met 8.577 afgeleverde eerste verblijfstitels omwille van werk vertegenwoordigen zij 22% van het totaal in 2023. De andere veelvoorkomende nationaliteiten blijven stabiel of vertonen een (relatief lichte) stijging door de jaren heen, met uitzondering van Polen en Nederland.

Eerste verblijfstitels afgegeven aan in het buitenland geboren vreemdelingen omwille van werk – voornaamste nationaliteiten

3. Toegang tot werk

Voorwaarden voor toelating tot arbeid voor werknemers

De voorwaarden voor de toelating tot arbeid zijn verschillend in de drie gewesten en in de Duitstalige Gemeenschap. Myria behandelde die regelgeving uitgebreid in de katern “Economische migratie, vrij verkeer en studenten” in het jaarverslag van 2020.¹ Hieronder worden enkele belangrijke elementen hernomen, die noodzakelijk zijn voor de interpretatie van de onderstaande cijfergegevens die per bevoegde regio worden gepresenteerd. Eventuele recente wijzigingen worden dan ook verder per regio bondig hernomen.

Toelating tot arbeid na een arbeidsmarktonderzoek

Algemeen geldt in de verschillende regio's nog altijd het principe dat een toelating tot arbeid alleen mogelijk is na een arbeidsmarktonderzoek door de toekomstige werkgever. Pas als de werkgever via een arbeidsmarktonderzoek aantoonbaar dat het voor hem niet mogelijk is om binnen een redelijke termijn onder de potentiële werknemers op de “lokale arbeidsmarkt”² een geschikte werknemer te vinden, kan een werkgever buiten de Europese Economische Ruimte aanwerven. In de verschillende regio's zijn er wel vrijstellingen van het arbeidsmarktonderzoek voor een aantal specifieke categorieën van werknemers (in de praktijk is het zelfs zo dat de meerderheid van de toelatingen tot arbeid wordt toegekend aan categorieën van arbeidsmigranten die **vrijgesteld** zijn van het arbeidsmarktonderzoek):

- **VRIJSTELLING VOOR HOOGGESCHOLDE WERKNEMERS:** In de verschillende regio's worden hooggeschoolde werknemers (zoals bijvoorbeeld hooggeschoolde (gedetacheerd), leidinggevende (gedetacheerd), navorser-hoogleraar, internationaal docent, Europese blauwe kaart, “intra-corporate transferees” (ICT), stagiair, en postdoctoraal onderzoeker) vrijgesteld van het arbeidsmarktonderzoek. Voor hen blijft de toegang tot de arbeidsmarkt laagdrempelig, maar die wordt wel gekoppeld aan een diplomaverreichte (bachelor of master) en aan de vereiste van een marktconforme verloning (uitgezonderd stagiairs). Hoogopgeleide arbeidskrachten werden al voor 2019 soepel toegelaten tot de arbeidsmarkten van de verschillende regio's, door een algemeen vermoeden van een tekort aan dergelijke profielen.
- **VRIJSTELLING VOOR KNELPUNTBEROEPEN:** In de verschillende regio's is er nog een andere uitzondering op de voorwaarde van het arbeidsmarktonderzoek, namelijk voor

knelpuntberoepen, en dan vooral voor technisch geschoold personeel (niveau diploma secundair). Voor de knelpuntberoepen bestaat het vermoeden dat er een structureel tekort is op de arbeidsmarkt en wordt er dus vanuit gegaan dat er aan de voorwaarde inzake het arbeidsmarktonderzoek voldaan is.

- Het Vlaamse Gewest hanteert de dynamische migratielijst middengeschoolde functies (29 beroepen sinds 1 september 2023), die uiterlijk elke twee jaar wordt aangepast op basis van de jaarlijkse VDAB-knelpuntberoepenstudie en advies van de sociale partners.
- Breder knelpuntberoepenlijsten zijn van toepassing in het Waalse Gewest (73 beroepen sinds 1 oktober 2024) en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (84 beroepen). In de Duitstalige Gemeenschap (67 beroepen) is de vrijstelling voor knelpuntberoepen alleen weggelegd voor langdurig ingezetenen derdelanders uit een andere EU-lidstaat.
- **VRIJSTELLING VOOR BEPAALDE CATEGORIEËN WERKNEMERS:** Andere categorieën werknemers die worden vrijgesteld van het arbeidsmarktonderzoek zijn onder anderen (afhankelijk van de regio) beroepssporters, schouwspelartiesten, gespecialiseerde technici, werknemers die een beroepsopleiding volgen, au-pairjongeren en grensarbeiders (afhankelijk van de concrete tewerkstelling). Ook voor beroepssporters en artiesten geldt de vereiste van een marktconforme verloning.

Seizoenarbeid

Sinds de omzetting van de Europese seizoenarbeidersrichtlijn op 7 mei 2020 dienen derdelanders voor seizoenarbeid – afhankelijk van de duur van hun tewerkstelling – een arbeidskaart B of gecombineerde vergunning aan te vragen (al dan niet in combinatie met een plukkaart). Gelet op het seizoensgebonden karakter van dat soort tewerkstelling komt deze categorie zo goed als volledig terecht binnen die van de arbeidskaart B. De sectoren waarin seizoenarbeid is toegelaten verschillen per regio. Binnen het Vlaamse Gewest, in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in de Duitstalige Gemeenschap is een toelating voor seizoenarbeid bovendien afhankelijk gemaakt van een arbeidsmarktonderzoek. Seizoenarbeid is mogelijk gedurende maximaal 5 maanden per 12 maanden en is in alle regio's toegankelijk voor alle nationaliteiten.

1 Myria, *Migratie in cijfers en in rechten 2020*, Katern Economische migratie, vrij verkeer en studenten, zie: <https://www.myria.be/nl/publicaties/jaarverslag-migratie-2020-in-katernen>.

2 De lokale arbeidsmarkt wordt ruim bekeken, *in casu* iemand die aanwezig is op de Belgische arbeidsmarkt of op de arbeidsmarkt van de Europese Economische Ruimte (EU-lidstaten + Noorwegen, IJsland en Liechtenstein) en Zwitserland.

Uniek loket – Aanvragen gecombineerde vergunning van bepaalde duur

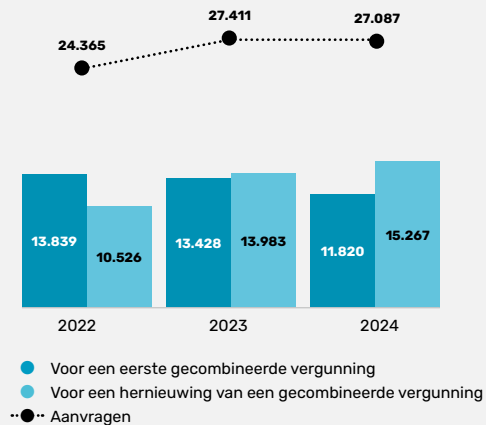
Uniek loket

Aanvragen voor een gecombineerde vergunning moeten door de werkgever worden ingediend via een online uniek loket (de zogenaamd "single permit"-applicatie). Aangezien dat voor de gecombineerde vergunningen van onbepaalde duur pas sinds 1 augustus 2023 verplicht is, beperkt Myria zich hieronder tot de **aanvragen** voor een gecombineerde vergunning van bepaalde duur (verplicht gebruik sinds 1 oktober 2021).

Verderop in deze katern wordt het aantal **positieve beslissingen** per bevoegde regio gepresenteerd en dat op basis van de gedetailleerde gegevens die de regio's ter beschikking stelden.

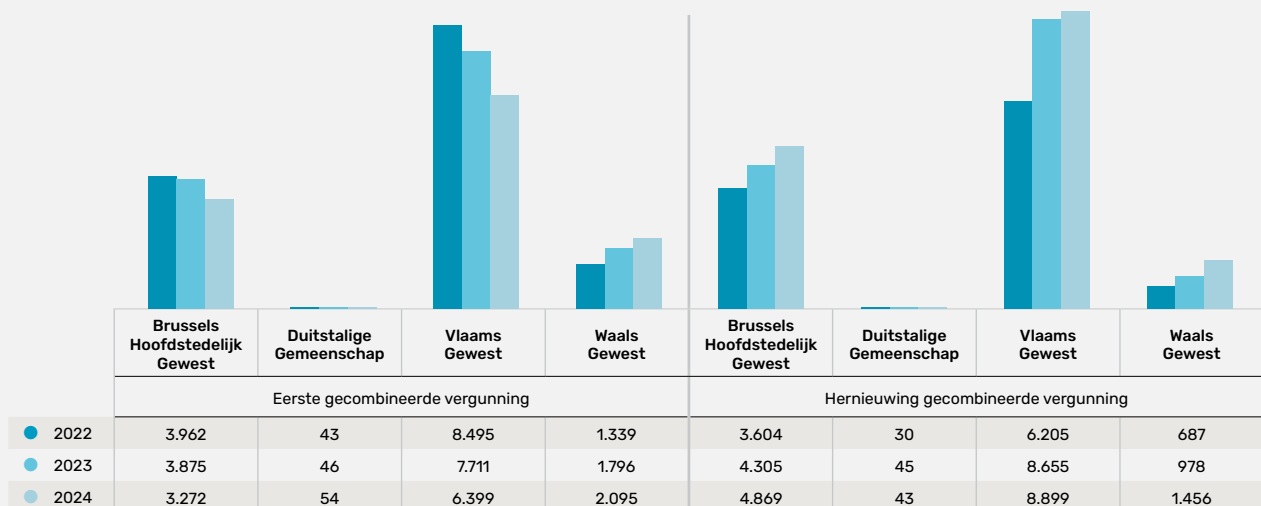
Aanvragen voor een gecombineerde vergunning van bepaalde duur volgens type

In 2024 werden er 27.087 aanvragen voor een gecombineerde vergunning van bepaalde duur geregistreerd, een aantal dat vergelijkbaar is met dat in 2023 en 11% meer dan in 2022. Deze evolutie valt toe te schrijven aan het stijgende aantal aanvragen voor een hernieuwing van een bestaande vergunning. Het aantal aanvragen om een eerste gecombineerde vergunning te bekomen vertoont dan weer een dalende trend. Zo werden er maar 11.820 dergelijke aanvragen geregistreerd in 2024 ten opzichte van 13.428 in 2023 (-12%).

Deze evolutie wordt het best geïllustreerd bij de aanvragen binnen het Vlaamse Gewest en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Alleen het Waalse Gewest en de Duitstalige Gemeenschap (met veel lagere absolute aantallen) kennen een constante stijging van het aantal eerste aanvragen om een gecombineerde vergunning te bekomen.

Aanvragen voor een gecombineerde vergunning volgens type en bevoegde regio

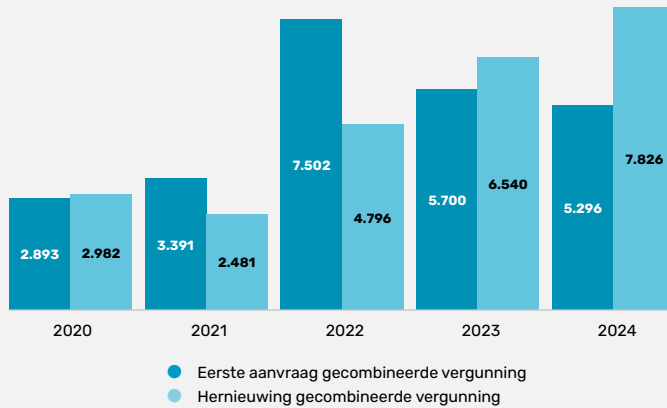

Specifiek voor de aanvragen om een eerste gecombineerde vergunning te bekomen:

- De scherpe daling voor het Vlaamse Gewest wordt voornamelijk gedreven door de terugval van het aantal aanvragen ingediend voor werknemers met de Turkse (een halvering van 2.717 aanvragen in 2022 tot 1.305 in 2024) en de Indiase nationaliteit (-34%, van 1.391 aanvragen tot 912 in dezelfde periode).
- Ook in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden er stevast minder aanvragen voor Indiase werknemers geregistreerd. Die zijn gedaald van 1.058 in 2022 naar 651 in 2024 (-38%).

Gecombineerde vergunningen van bepaalde duur – Vlaams Gewest

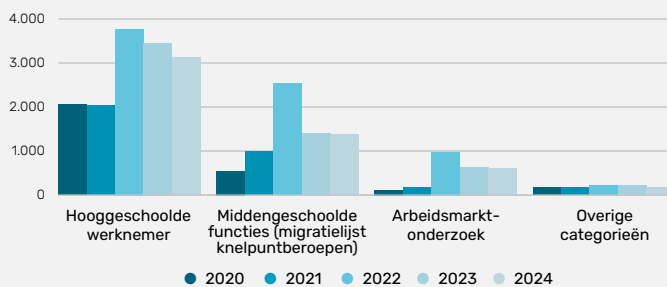
Gecombineerde vergunningen van bepaalde duur: positieve beslissingen (gewest)

In 2024 werden er **13.122** positieve beslissingen voor een gecombineerde vergunning van bepaalde duur genomen door het Vlaamse Gewest, een stijging met 7% ten opzichte van het jaar voordien.

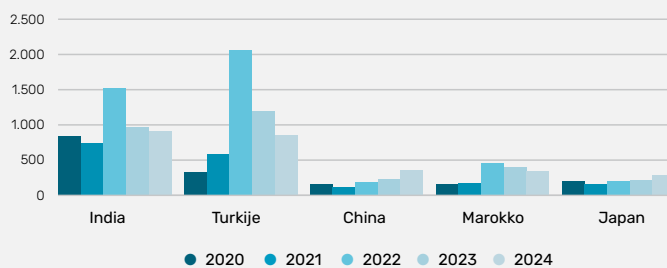
Het aantal positieve beslissingen naar aanleiding van een eerste aanvraag kent evenwel een daling met 7% ten opzichte van 2023, terwijl het aantal naar aanleiding van een hernieuwing stijgt met 20%. Zo werd er in 2024 een recordaantal van 7.826 positieve beslissingen genomen omtrent de hernieuwing van een gecombineerde vergunning van bepaalde duur.

Eerste gecombineerde vergunningen naar categorie: positieve beslissingen (gewest)

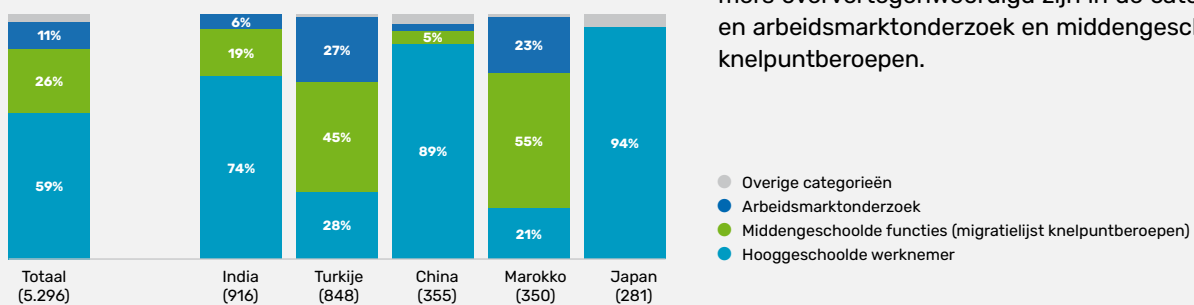
Net zoals in de jaren voordien blijven India en Turkije met voorsprong de voornaamste nationaliteiten en dat ondanks een sterke daling voor het tweede jaar op rij. Samen zijn zij goed voor een derde van alle positieve beslissingen naar aanleiding van een eerste aanvraag. Ook Marokko vertoont een dalende trend, terwijl China en Japan licht stijgen ondanks lagere absolute aantallen.

Eerste gecombineerde vergunningen naar nationaliteit: positieve beslissingen (gewest)

De algemene daling van het totale aantal positieve beslissingen omtrent een gecombineerde vergunning van bepaalde duur doet zich vooral bij hooggeschoolde werknemers voor, terwijl deze in het kader van een arbeidsmarktonderzoek of middengediplomeerde knelpuntberoepen vrij stabiel blijven. In relatieve termen blijft de categorie van hooggeschoolde werknemers, met 59% van het totaal, goed voor de meerderheid van de positieve beslissingen. De arbeidsmarktonderzoeken en middengediplomeerde knelpuntberoepen zijn goed voor respectievelijk 11% en 26% van het totaal.

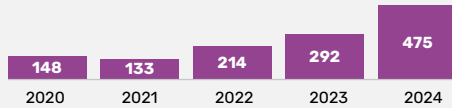
Verdeling categorie gecombineerde vergunningen (eerste aanvraag) voor de voornaamste nationaliteiten in 2024

Deze verhouding verschilt wel sterk naargelang van de nationaliteit. De positieve beslissingen voor gecombineerde vergunningen aan personen met de Indiase, Chinese en Japanse nationaliteit vallen bovengemiddeld vaak in de hooggeschoolde categorie, terwijl Turkse en Marokkaanse werknemers oververtegenwoordigd zijn in de categorieën arbeidsmarktonderzoek en middengediplomeerde knelpuntberoepen.

Gecombineerde vergunningen van onbepaalde duur – Vlaams Gewest

Gecombineerde vergunningen van onbepaalde duur: positieve beslissingen (gewest)

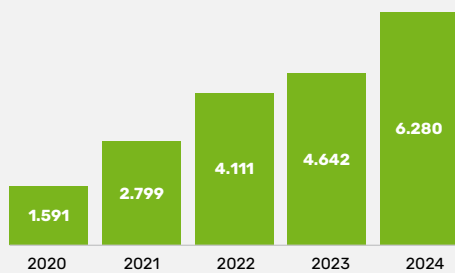

In 2024 werden er 475 positieve beslissingen voor een gecombineerde vergunning van onbepaalde duur genomen door het Vlaamse Gewest, een stijgende trend sinds 2021.

Die diverse groep van begunstigden, verspreid over 47 verschillende nationaliteiten, betrof hoofdzakelijk werknemers met de Turkse nationaliteit (227). Andere veelvoorkomende nationaliteiten waren India (48), Marokko (38) en Kosovo (23).

Arbeidskaarten B – Vlaams Gewest

Uitgereikte arbeidskaarten B – exclusief hernieuwingen

In 2024 werden er 6.280 arbeidskaarten B toegekend, een voortzetting van de stijgende trend sinds 2020.

Die valt voornamelijk toe te schrijven aan de toename in het kader van seizoenarbeid. Zo werden in 2024 meer dan 4 op de 5 eerste arbeidskaarten B toegekend aan seizoenarbeiders. De voornaamste nationaliteiten in deze categorie zijn bovenal Oekraïne (4.309), gevolgd door Moldavië (255), Georgië (176) en Sri Lanka (129). In tegenstelling tot andere nationaliteiten zijn de Oekraïense seizoenarbeiders voornamelijk vrouwen (87%).

Als seizoenarbeid buiten beschouwing gelaten wordt, worden de meeste arbeidskaarten B uitgereikt aan Indiase hoogopgeleiden (190), Chinese gespecialiseerde technici (147), Zuid-Afrikaanse en Filipijnse au pairs (respectievelijk 87 en 80) en Amerikaanse hoogopgeleiden (70).

Een nieuw beleid inzake economische migratie voor werknemers in het Vlaamse Gewest

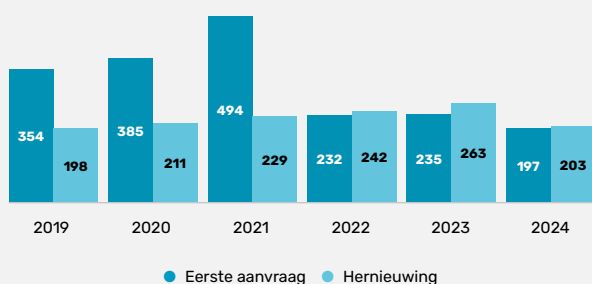
Op 1 mei 2024 trad de nieuwe regelgeving rond de toelating tot arbeid voor werknemers in werking. Om de hier gepresenteerde cijfers te duiden, herneemt Myria bondig de voornaamste veranderingen.

- Het basisprincipe dat een toelating tot arbeid alleen mogelijk is na een arbeidsmarktonderzoek door de toekomstige werkgever blijft behouden (behalve voor de profielen waarbij er al een vermoeden van een tekort bestaat, zoals de hoogopgeleiden). De nieuwe regelgeving voert evenwel sterke beperkingen in op dat principe. Zo kan men alleen maar een aanvraag met een arbeidsmarktonderzoek indienen als:
  - De functie expliciet wordt vermeld op de jaarlijkse knelpuntberoepenlijst van de VDAB (opgelet: die is niet dezelfde als de migratielijst middengeschoolde functies, zie *supra*) en;
  - De vacature ten minste negen weken (in de periode van 4 maanden voorafgaand aan de aanvraag) gepubliceerd is via de kanalen van de VDAB en EURES zonder resultaat en;
  - De werkgever actieve bemiddeling door de VDAB aanvraagt en;
  - De functie kwalificatieniveau 2, 3 of 4 vereist volgens de Vlaamse kwalificatiestructuur (VKS), dat wil zeggen alles behalve de eindtermen voor lager onderwijs en de hooggeschoolden.
- Aanvragen in het kader van een arbeidsmarktonderzoek of voor de middengeschoolde knelpuntberoepen vereisen een minimale tewerkstelling van 80%.

» Voor meer complete informatie: zie het *Besluit van de Vlaamse Regering van 8 maart 2024 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers.*

Beroepskaarten voor zelfstandigen – Vlaams Gewest

Uitgereikte beroepskaarten naar type procedure

In 2024 werden er **197 beroepskaarten** uitgereikt die voortvloeien uit een eerste aanvraag, het laagste aantal sinds de beleidswijziging van 2022.

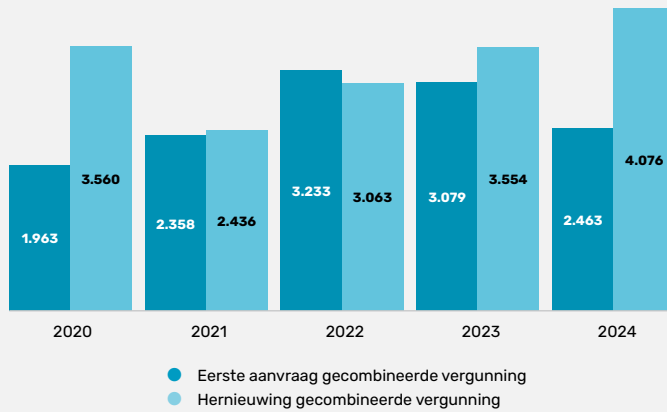
De voornaamste nationaliteiten van begunstigden zijn India (32), Turkije (23), Iran (23), de Verenigde Staten (14) en Albanië (9).

Samen vertegenwoordigen deze vijf nationaliteiten iets meer dan de helft van de eerste beroepskaarten die zijn uitgereikt in het Vlaamse Gewest.

Bovenop die eerste toekenningen werden er vorig jaar 203 beroepskaarten hernieuwd.

Gecombineerde vergunningen van bepaalde duur – Brussels Hoofdstedelijk Gewest

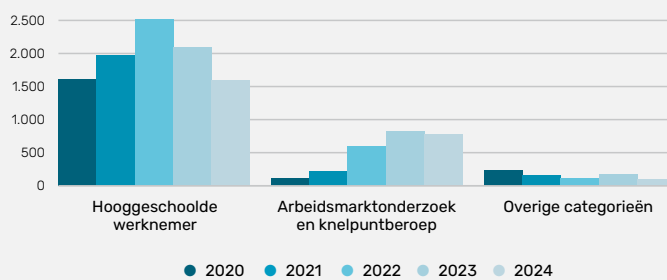
Gecombineerde vergunningen van bepaalde duur: positieve beslissingen (gewest)

In 2024 werden er **6.539** positieve beslissingen voor een gecombineerde vergunning van bepaalde duur genomen door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een aantal dat vergelijkbaar is met dat in het jaar voordien.

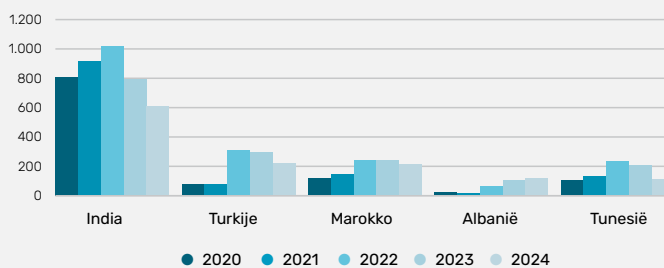
Het aantal positieve beslissingen naar aanleiding van een eerste aanvraag kent evenwel een daling met 20% ten opzichte van 2023, terwijl het aantal naar aanleiding van een hernieuwing stijgt met 16%. Zo werd er in 2024 een recordaantal van 4.076 positieve beslissingen genomen omtrent de hernieuwing van een gecombineerde vergunning van bepaalde duur.

Eerste gecombineerde vergunningen naar categorie: positieve beslissingen (gewest)

Net zoals in voorgaande jaren blijft India met voorsprong de voornaamste nationaliteit en dat ondanks een sterke daling voor het tweede jaar op rij. Met 607 positieve beslissingen zijn zij goed voor een kwart van het totaal. Ook andere nationaliteiten die vaak voorkomen zoals Turkije, Marokko en Tunesië zien hun aantallen licht teruglopen in 2024.

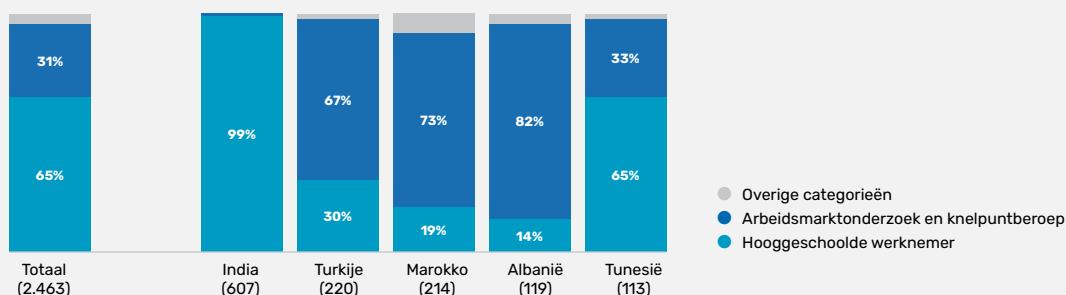
Eerste gecombineerde vergunningen naar nationaliteit: positieve beslissingen (gewest)

De algemene daling van het totale aantal positieve beslissingen omtrent een gecombineerde vergunning van bepaalde duur doet zich vooral bij de hooggeschoolde werknemers voor, terwijl deze in het kader van een arbeidsmarktonderzoek of knelpuntberoep vrij stabiel blijven. In relatieve termen blijft de categorie van hooggeschoolde werknemers, met 65% van het totaal, goed voor de meerderheid van de positieve beslissingen. De arbeidsmarktonderzoeken en knelpuntberoepen zijn goed voor 31% van het totaal.

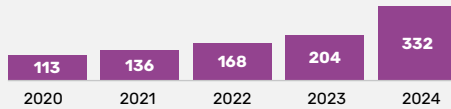
Deze verhouding verschilt evenwel sterk naargelang van de nationaliteit. De positieve beslissingen voor personen met de Indiase nationaliteit vallen bijna uitsluitend in de hooggeschoolde categorie, terwijl Turkse, Marokkaanse en vooral Albanese werknemers oververtegenwoordigd zijn in de categorie arbeidsmarktonderzoek of knelpuntberoep.

Verdeling categorie gecombineerde vergunningen (eerste aanvraag) voor de voornaamste nationaliteiten in 2024

Gecombineerde vergunningen van onbepaalde duur – Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Gecombineerde vergunningen van onbepaalde duur: positieve beslissingen (gewest)

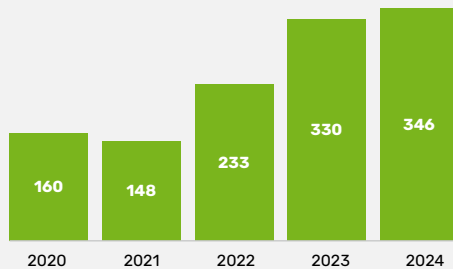

In 2024 werden er 332 positieve beslissingen voor een gecombineerde vergunning van onbepaalde duur genomen door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een stijgende trend sinds 2020.

Die diverse groep van begunstigden, met 44 verschillende nationaliteiten, bestond hoofdzakelijk uit werknemers met de Tunesische nationaliteit (57). Andere veelvoorkomende nationaliteiten zijn Turkije (39), Marokko (36), Libanon (35), India (32) en Algerije (26).

Arbeidskaarten B – Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Uitgereikte arbeidskaarten B – exclusief hernieuwingen

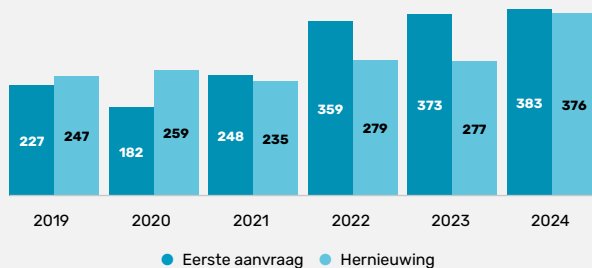
In 2024 werden er 346 arbeidskaarten B toegekend, een stijgende trend sinds 2021 toen er 148 toekenningen werden opgetekend.

De voornaamste categorie van begunstigden in 2024 is – met bijna de helft van de toekenningen – die van de hooggeschoolede profielen en dan voornamelijk in de context van internationale detacheringen. Hun aantal stijgt sterk, van 42 in 2021 tot 181 in 2024. Ook het aantal au-pairjongeren vertoont een licht stijgende trend door de jaren heen (van 85 toekenningen in 2021 tot 107 in 2024).

Over alle categorieën heen zijn de voornaamste nationaliteiten in 2024 India (99) en het Verenigd Koninkrijk (69). Andere belangrijke nationaliteiten zijn Madagaskar (23), Zuid-Afrika (22) en de Filipijnen (20). Deze drie laatste nationaliteiten verkregen op enkele uitzonderingen na een arbeidskaart B in de hoedanigheid van au pair.

Beroepskaarten voor zelfstandigen – Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Uitgereikte beroepskaarten naar type procedure

In 2024 werden er **383 beroepskaarten** uitgereikt die voortvloeien uit een eerste aanvraag, een aantal dat vergelijkbaar is met dat in de jaren voordien.

De voornaamste nationaliteiten van begunstigden zijn Marokko (46), Libanon (43), India (35), Tunesië (35) en Kameroen (20). Samen vertegenwoordigen deze vijf nationaliteiten bijna de helft van de eerste beroepskaarten die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn uitgereikt.

Bovenop deze eerste toekenningen werden er vorig jaar 376 beroepskaarten hernieuwd, een honderdtal meer dan in de jaren voordien.

Een nieuw beleid inzake economische migratie voor werknemers en zelfstandigen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

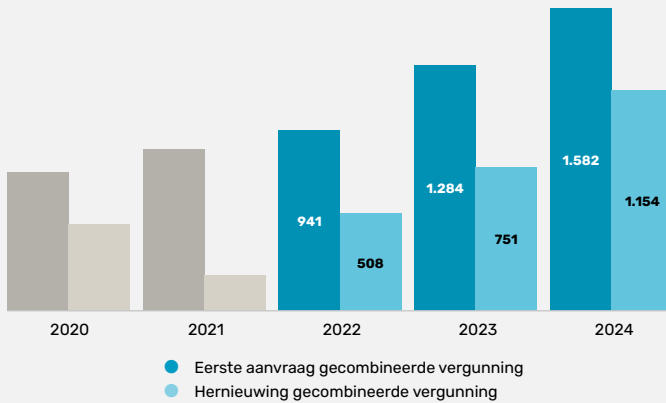
Op 1 oktober 2024 trad de nieuwe regelgeving omtrent de toelating tot arbeid voor werknemers en zelfstandigen in werking. Om de hier gepresenteerde cijfers te duiden, herneemt Myria bondig de voornaamste veranderingen.

- Het basisprincipe dat een toelating tot arbeid alleen mogelijk is na een arbeidsmarktonderzoek door de toekomstige werkgever blijft behouden (behalve voor de profielen waarbij er al een vermoeden van een tekort bestaat, zoals de hoogopgeleiden). De nieuwe regelgeving stipuleert dat dit tekort op de arbeidsmarkt kan worden aangetoond door:
  - Het feit dat het beroep vermeld staat onder de noemer kwantitatief tekort op de knelpuntberoepenlijst van Actiris of;
  - De vacature ten minste vijf weken gepubliceerd is via Actiris zonder resultaat of;
  - Het feit dat er na actieve bemiddeling door Actiris geen resultaat was.
 In deze laatste gevallen dient de werkgever mee te delen hoeveel sollicitaties er werden ontvangen, te motiveren waarom er geen kandidaten werden aangenomen en dient Actiris een gemotiveerd advies te verschaffen.
- Terwijl vroeger een gecombineerde vergunning van onbepaalde duur kon worden aangevraagd na twee, drie of vier jaar tewerkstelling (afhankelijk van de concrete situatie), kan dat nu gebeuren na dertig maanden te hebben gewerkt in een periode van maximum tien jaar wettig en ononderbroken verblijf. Indien men zich voor deze periode baseert op een toelating tot arbeid uitgereikt door een ander gewest is er evenwel een tewerkstelling van vier jaar vereist.
- Om een beroepskaart te bekomen, dient men de economische meerwaarde voor het gewest aan te tonen. Zelfstandige activiteiten met het oog op het leveren van diensten of producten die al overvloedig aanwezig zijn worden dus uitgesloten.

» Voor meer complete informatie: zie het Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 16 mei 2024 houdende uitvoering van de ordonnantie van 1 februari 2024 betreffende economische migratie.

Gecombineerde vergunningen van bepaalde duur – Waals Gewest

Gecombineerde vergunningen van bepaalde duur: positieve beslissingen (gewest)*

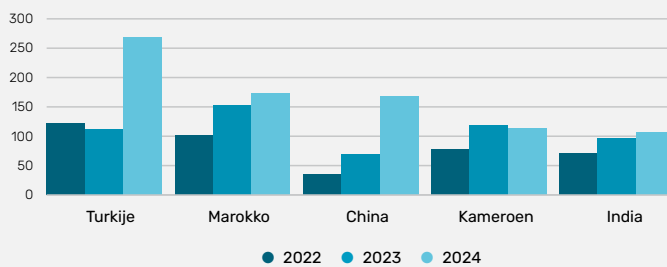

In 2024 werden er **2.736** positieve beslissingen voor een gecombineerde vergunning van bepaalde duur genomen door het Waalse Gewest, goed voor een constante stijging sinds 2021.

Zowel naar aanleiding van een eerste aanvraag als naar aanleiding van een hernieuwing wordt er in 2024 een recordaantal opgetekend, met respectievelijk 1.582 en 1.154 positieve beslissingen.

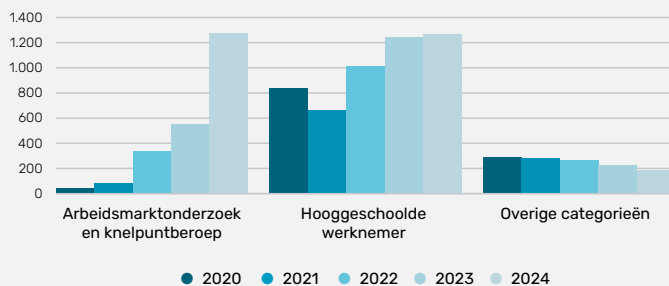
* De cijfers voor de periode 2020-2021 zijn afkomstig van het Waalse Gewest, terwijl die voor de periode 2022-2024 gebaseerd zijn op data afkomstig uit het uniek loket.

Eerste gecombineerde vergunningen naar nationaliteit: positieve beslissingen (gewest) (bron: uniek loket)

Met meer dan een verdubbeling ten opzichte van 2023 is Turkije met voorsprong de voornaamste nationaliteit in 2024. Ook het aantal positieve beslissingen voor Chinese werknemers naar aanleiding van een eerste aanvraag is meer dan verdubbeld. De cijfers inzake andere veelvoorkomende nationaliteiten zoals Marokko, Kameroen en India blijven relatief stabiel.

Gecombineerde vergunningen naar categorie – inclusief hernieuwingen: positieve beslissingen (gewest) (bron: Waals Gewest)

De algemene stijging van het totale aantal positieve beslissingen doet zich volledig voor binnen de categorie arbeidsmarktonderzoek en knelpuntberoep, dat wil zeggen de laag- en middengeschoolde werknemers, terwijl het aantal positieve beslissingen voor hooggeschoolden stabiel blijft ten opzichte van 2023.

Bron: Waals Gewest, DVZ

Gecombineerde vergunningen van onbepaalde duur – Waals Gewest

Gecombineerde vergunningen van onbepaalde duur: positieve beslissingen (gewest)

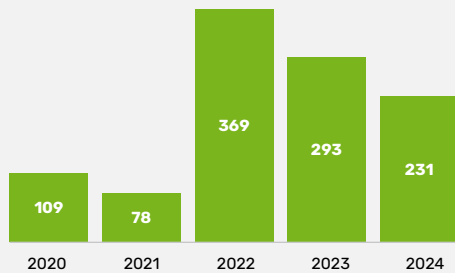
Er worden betrekkelijk weinig positieve beslissingen opgetekend voor vergunningen van onbepaalde duur in het Waalse Gewest. In 2024 ging het om 84 personen, verspreid over 19 verschillende nationaliteiten.

In 2024 betrof het in meer dan de helft van de gevallen een werknemer met de Tunesische (23) of de Marokkaanse (20) nationaliteit. Andere veelvoorkomende nationaliteiten waren Algerije (9), Kameroen (8) en Turkije (6).

Bron: Waals Gewest

Arbeidskaarten B – Waals Gewest

Uitgereikte arbeidskaarten B – inclusief hernieuwingen

In 2024 werden er 231 arbeidskaarten B toegekend in het Waalse Gewest, een dalende trend sinds de piek in 2022 toen er 369 toekenningen werden opgetekend.

De voornaamste categorie van begunstigen in 2024 is – met ruim 4 op de 10 toekenningen – die van de au-pairjongeren. Hun aantal stijgt licht door de jaren heen, van 57 in 2021 tot 95 in 2024. De algemeen dalende tendens valt vooral te verklaren door de terugval van het aantal toekenningen voor hooggeschoolden en gespecialiseerde technische profielen (al dan niet gedetacheerd).

Over alle categorieën heen zijn de voornaamste nationaliteiten in 2024 het Verenigd Koninkrijk (56), Japan (33), Kameroen (32), Madagaskar en de Filipijnen (allebei 20).

Een nieuw beleid inzake economische migratie voor werknemers in het Waalse Gewest

Op 1 september 2024 trad de nieuwe regelgeving omtrent de toelating tot arbeid voor werknemers in werking.

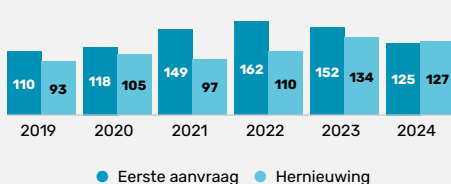
De principes van de regeling blijven grotendeels ongewijzigd, aangezien ze nog altijd deel uitmaakt van het ruimere kader van de gecombineerde werk- en verblijfsvergunning voor buitenlandse werknemers. Met het besluit van de Waalse regering van 6 juni 2024 wordt evenwel het besluit van 16 mei 2019 ingetrokken en worden er nieuwe kenmerken en wijzigingen geïntroduceerd. Om de hier gepresenteerde cijfers te duiden, herneemt Myria bondig de voornaamste veranderingen.

1. De toelating tot arbeid wordt geweigerd of ingetrokken indien de bezoldiging van de (kandidaat-)werknemer minder gunstig is dan die van een werknemer die dezelfde functie uitoefent in dezelfde onderneming.
2. Het basisprincipe dat een toelating tot arbeid alleen mogelijk is na een arbeidsmarktonderzoek door de toekomstige werkgever blijft behouden (behalve voor de profielen waarbij er al een vermoeden van een tekort bestaat, zoals de hoogopgeleiden). De nieuwe regelgeving stipuleert dat dit tekort op de arbeidsmarkt onder meer kan worden aange-toond door:
  - Het feit dat het beroep vermeld staat op de knelpuntberoepenlijst of;
  - De vacature ten minste vijf weken gepubliceerd is via de kanalen van Forem en EURES zonder resultaat of;
  - Na actieve bemiddeling door Forem zonder resultaat.
3. Wat de aanvragen voor een gecombineerde vergunning van bepaalde duur betreft, worden zogenaamde “junior” profielen toegevoegd voor de hoogopgeleiden en de houders van een blauwe kaart. Zo wordt de vereiste minimumverloning verlaagd voor hoogopgeleiden die de leeftijd van 30 jaar nog niet hebben bereikt naar 80% van de gewoonlijke vereiste. Een gelijkaardig principe is van toepassing voor de houders van een blauwe kaart indien zij hun diploma hoger onderwijs minder dan drie jaar voor de aanvraag hebben behaald.
4. Voor de houders van een Europese blauwe kaart wordt het mogelijk om een aanvraag in te dienen voor een gecombineerde vergunning van onbepaalde duur na 1 jaar ononderbroken tewerkstelling.

» Voor meer complete informatie: zie het Besluit van de Waalse Regering van 6 juni 2024 betreffende de toelating tot arbeid van buitenlandse werknemers

Beroepskaarten voor zelfstandigen – Waals Gewest

Uitgereikte beroepskaarten naar type procedure

In 2024 werden er **125 beroepskaarten** uitgereikt die voortvloeien uit een eerste aanvraag, een lichte daling ten opzichte van de jaren voordien.

De voornaamste nationaliteiten van begunstigen zijn Kameroen (27), Tunesië (20), Marokko (19), Libanon (10) en Algerije (9). Samen vertegenwoordigen deze vijf nationaliteiten meer dan twee op de drie eerste beroepskaarten die zijn uitgereikt in het Waalse Gewest.

Bovenop deze eerste toekenningen werden er vorig jaar 127 beroepskaarten hernieuwd.

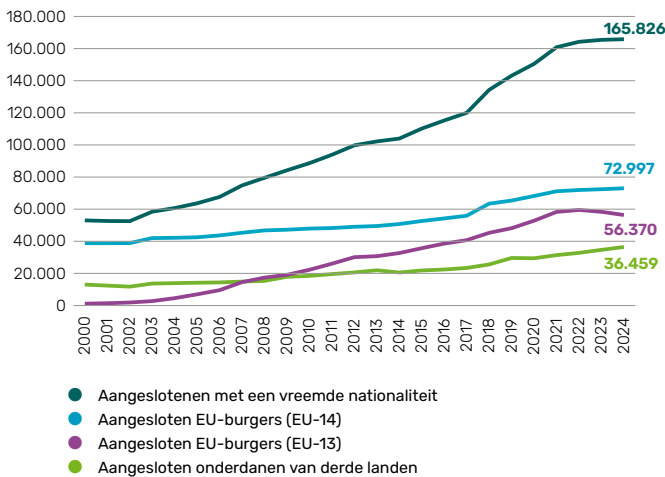
Toegang tot werk – Duitstalige Gemeenschap

- In 2024 werden er naar aanleiding van een eerste aanvraag 55 positieve beslissingen genomen door de Duitstalige Gemeenschap. Namelijk **3 voor een arbeidskaart B**, **48 voor een gecombineerde vergunning van bepaalde duur** en **4 voor een gecombineerde vergunning van onbepaalde duur**. Bij de gecombineerde vergunningen van bepaalde duur is de voornaamste nationaliteit Turkije met 17 positieve beslissingen. Ook werden er vorig jaar 47 positieve beslissingen genomen met betrekking tot een hernieuwing van een bestaande toelating tot arbeid voor werknemers.
- In 2024 verkregen **8 derdelanders** voor het eerst een beroepskaart om een zelfstandige activiteit aan te vatten. Daarnaast werden er 3 beroepskaarten hernieuwd.

RSVZ-plichtige zelfstandigen

Op 31 december 2024 waren 1.299.825 zelfstandigen aangesloten bij het RSVZ. 165.781 daarvan, goed voor 13% van het totaal, hadden een buitenlandse nationaliteit. Van die zelfstandige buitenlanders was 78% EU-burger.

Evolutie van het aantal RSVZ-plichtige zelfstandigen met een vreemde nationaliteit

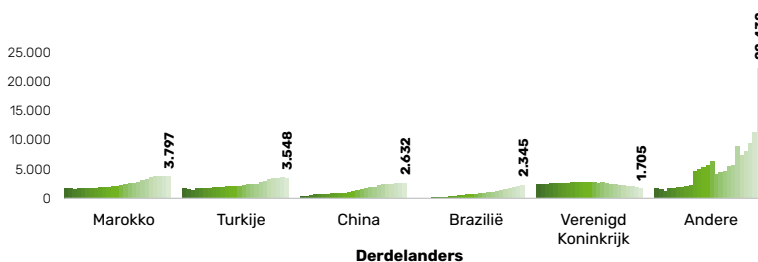
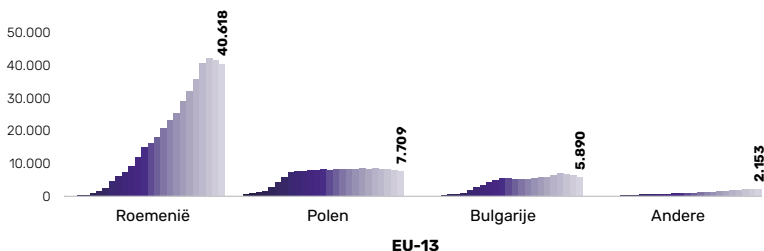
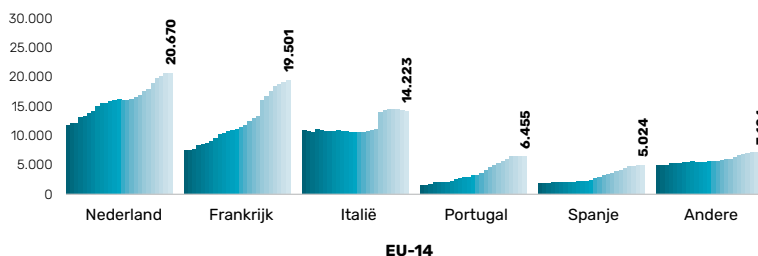

In de beschouwde periode is het aantal buitenlandse zelfstandigen meer dan verdrievoudigd (x3,1).

Deze stijging heeft vooral te maken met de toetreding van de jongste lidstaten tot de EU (x49) en in het bijzonder de aangeslotenen met de Roemeense (x305), de Poolse (x10) en de Bulgaarse nationaliteit (x6). Ter vergelijking, de aantallen aangeslotenen met een EU-14-nationaliteit en niet-EU-burgers groeiden respectievelijk met een factor 1,9 en een factor 2,8 in dezelfde periode.

Op 31 december 2024 waren drie nationaliteiten goed voor bijna de helft van het totale aantal buitenlandse aangeslotenen. Het gaat om Roemenen (40.618), Nederlanders (20.670) en Fransen (19.501). De voornaamste zelfstandige derdelanders zijn Marokkanen (3.797), Turken (3.548) en Chinezen (2.632).

Voornaamste nationaliteiten van RSVZ-plichtige zelfstandigen, per groep, evolutie 2000-2024

- De voornaamste EU-14-nationaliteiten zijn Nederland, Frankrijk, Italië, Portugal en Spanje, samen goed voor 90% van deze groep in 2024.
- De voornaamste EU-13-nationaliteiten zijn Roemenië, Polen en Bulgarije, samen goed voor 96% van de EU-13-groep. De groei van het aantal Roemeense aangeslotenen lijkt sinds kort te stabiliseren en zelfs af te nemen, terwijl het aantal Poolse en Bulgaarse aangeslotenen relatief stabiel is sinds respectievelijk 2007 en 2012. De ogenschijnlijke daling voor Roemenië kan niet los worden gezien van het grote aantal Roemenen die jaarlijks de Belgische nationaliteit verwerven. In dat geval worden die dan ook als Belg geregistreerd.
- Binnen de diverse groep derdelanders zijn Marokko, Turkije, China, Brazilië en het Verenigd Koninkrijk de voornaamste nationaliteiten, samen goed voor 38% van deze groep. Die laatste nationaliteit vertoont – de aanloop naar de Brexit-inzachtiging – een dalende trend sinds 2017.

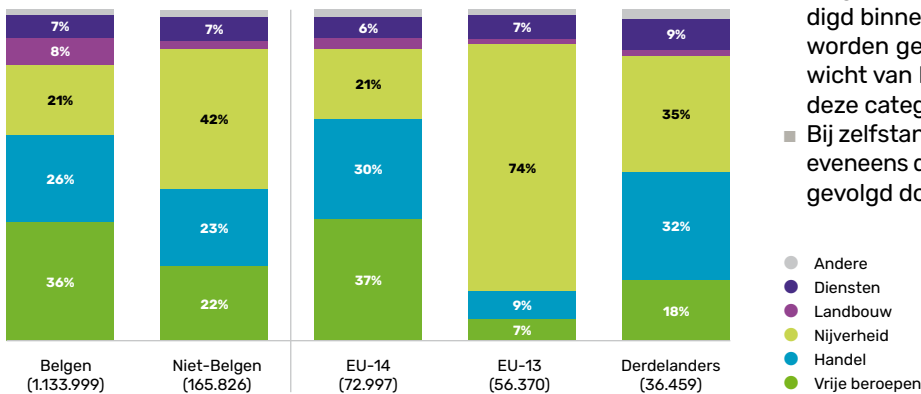
RSVZ-plichtige zelfstandigen – Kenmerken

Op basis van de gegevens van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekering der Zelfstandigen (RSVZ) kunnen naast de nationaliteit van de aangeslotene ook enkele basiskennmerken worden achterhaald. Zo konden op 31 december 2024 de volgende vaststellingen worden gemaakt.

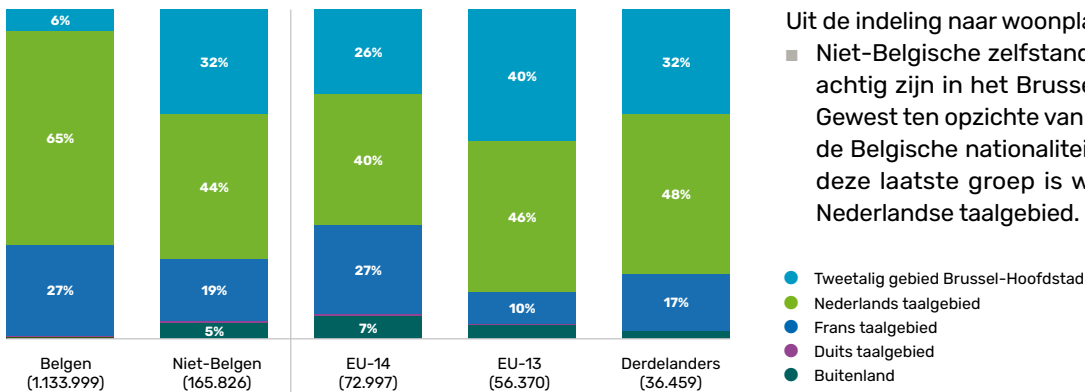
Volgens de indeling naar sector valt het op dat:

- Niet-Belgische zelfstandigen veel vaker werkzaam zijn in de nijverheidssector dan zelfstandigen met de Belgische nationaliteit. Die laatsten oefenen hun activiteiten het vaakst uit in de categorie van de vrije en intellectuele beroepen.
- Zelfstandigen met een EU-14-nationaliteit hebben een profiel dat heel gelijkaardig is aan dat van Belgische ondernemers.
- Zelfstandigen met een nationaliteit van de jongste EU-lidstaten zijn oververtegenwoordigd binnen de nijverheidssector, al moet er worden gewezen op het grote relatieve gewicht van Roemeense zelfstandigen binnen deze categorie.
- Bij zelfstandige derdelanders is de nijverheid eveneens de voornaamste sector, van dichtbij gevolgd door handel.

RSVZ-plichtige zelfstandigen: onderverdeling naar sector

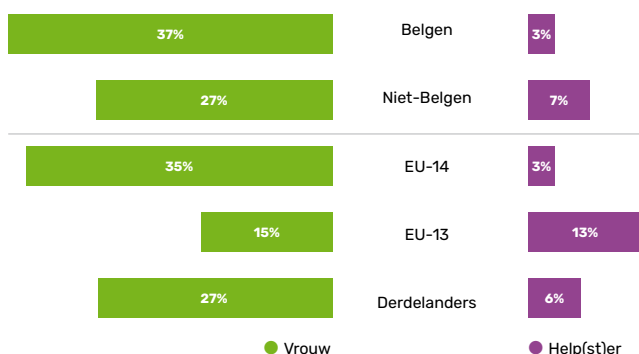
RSVZ-plichtige zelfstandigen: onderverdeling naar woonplaats

Uit de indeling naar woonplaats blijkt dat:

- Niet-Belgische zelfstandigen vaker woonachtig zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ten opzichte van ondernemers met de Belgische nationaliteit. Twee derde van deze laatste groep is woonachtig in het Nederlandse taalgebied.

RSVZ-plichtige zelfstandigen: onderverdeling naar geslacht en aard van de activiteit

- Ook naar geslacht en aard van de activiteit vertonen de Belgische zelfstandigen grote gelijkenissen met ondernemers die een EU-14-nationaliteit hebben.
- Met 15% is het aandeel vrouwen het kleinst binnen de groep zelfstandigen met een EU-13-nationaliteit, tegelijk vertoont deze groep het grootste aandeel zelfstandige help(st)ers.

Detacheringen

Binnen de Europese Unie (EU) kunnen personen die in een lidstaat werken naar een andere lidstaat worden gedetacheerd om daar een dienstenovereenkomst uit te voeren, en dat ongeacht hun nationaliteit. Dat is het gevolg van **het vrij verkeer van diensten** binnen de EU, een fenomeen dat in het recente verleden gestaag is toegenomen. Indien de onderneming niet binnen de EU gevestigd is, spreekt men van **internationale detachering**.

Buitenlandse gedetacheerde werknemers en zelfstandigen die in België een tijdelijke opdracht komen vervullen moeten de Belgische overheid daarvan op de hoogte stellen vooraleer zij hun activiteiten aanvangen, ongeacht of het een intra-Europese of internationale detachering betreft. Dat gebeurt via een **verplichte LIMOSA-melding**. De voorafgaandelijke melding wordt online ingediend en verzameld door de **Rijksdienst voor Sociale Zekerheid**. De buitenlandse werkgever moet via de LIMOSA-melding informatie meedelen die de bevoegde administraties in staat stelt om controles uit te voeren op de werkplek, aangaande de identiteit van de buitenlandse werkgever, de Belgische klant, de contactpersoon voor de melding, en de gedetacheerde werknemer(s) verbonden aan de dienstverlening; het type detachering (arbeidsstatuut, sector van de dienstverlening); de verwachte duur van de detachering; en het adres van de werkplek in België.

Om detachering naar België in kaart te brengen, kent LIMOSA een aantal aanzienlijke beperkingen:

- Een melding in LIMOSA staat niet noodzakelijk gelijk aan een tewerkstelling. In LIMOSA wordt alleen de **intentie** gemeld om personen te detacheren naar België.
- Onderschatting van de omvang van inkomende detachering omdat **bepaalde categorieën** (veelal detacheringen van korte duur) worden **vrijgesteld** van een LIMOSA-melding.
- Mogelijk **onvolledig beeld** van inkomende detachering door **zelfstandigen** omdat er sinds 2019 alleen een meldingsplicht bestaat voor drie fraudegevoelige sectoren: bouw, vleesverwerking en schoonmaak.
- De **gemelde duur** van een detachering is niet noodzakelijk gelijk aan de **werkelijke duur** van de detachering.
- **Zelfrapportering** van de **sector van tewerkstelling** verschilt mogelijk van de werkelijke situatie. Ondanks de mogelijkheid om activiteiten in 17 specifieke sectoren te melden, blijkt bovendien dat een groot aandeel van de detacheringen gemeld wordt in de categorie "andere sector".
- Sinds februari 2022 wordt detachering in het kader van activiteiten binnen het **wegtransport** niet langer gemeld in LIMOSA, maar wel in het Europese *Internal Market Information system* (IMI).

Ondanks deze beperkingen is LIMOSA de beste bron die voorhanden is om de omvang en de kenmerken van detachering naar België te analyseren. Aangezien de analyse alleen officiële cijfers betreft, blijven officiële (schijn)detacheringen die al dan niet van frauduleuze aard zijn buiten beschouwing.

De cijfers die hier worden voorgesteld betreffen het **aantal unieke gedetacheerde personen** (een persoon die geregistreerd is in LIMOSA en die minstens één dag als gedetacheerde in België is gemeld). Het referentiejaar is het jaar waarin de LIMOSA-melding werd gecreëerd. Een unieke persoon kan meerdere keren worden gedetacheerd en derhalve het voorwerp uitmaken van verschillende LIMOSA-meldingen in eenzelfde referentiejaar, maar wordt maar één keer geteld. Let wel, het betreft uitsluitend unieke personen met detacheringen gemeld in dat jaar. Unieke personen

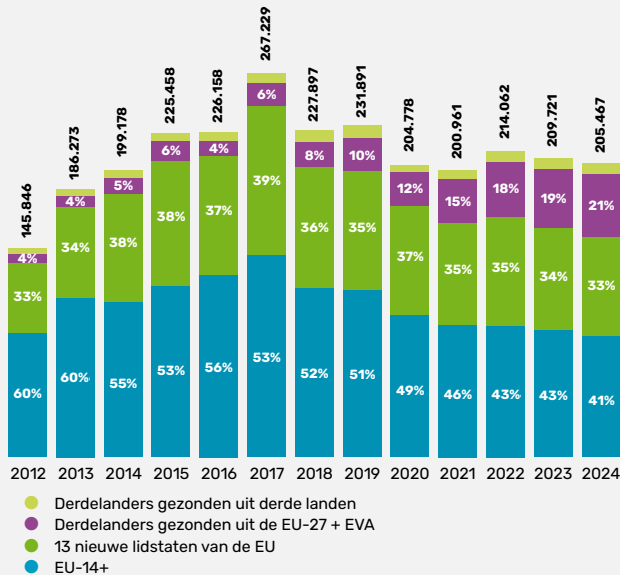
met detacheringen die al in voorgaande jaren werden gemeld in LIMOSA waarbij de detacheringperiode over twee of meer jaren loopt zijn alleen zichtbaar in het eerste jaar (het jaar waarin de melding gecreëerd werd).

Om vergelijkingen over de jaren heen mogelijk te maken, worden detacheringen in de **transport- en distributiesector** (in 2021 nog goed voor 18% van het totale aantal unieke naar België gedetacheerde personen) van de volgende analyse **uitgesloten**.

Detachering naar België - Evolutie tussen 2012 en 2024

Unieke gedetacheerde personen naar nationaliteit en vestigingsplaats van de werkgever (voor derdelanders)

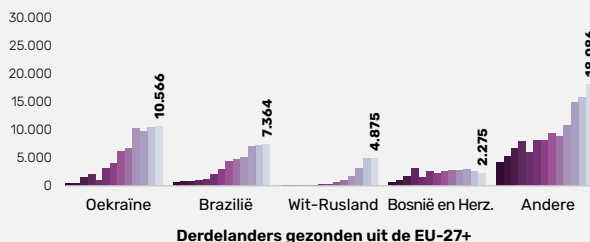
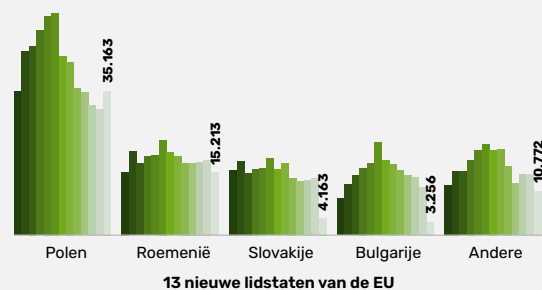
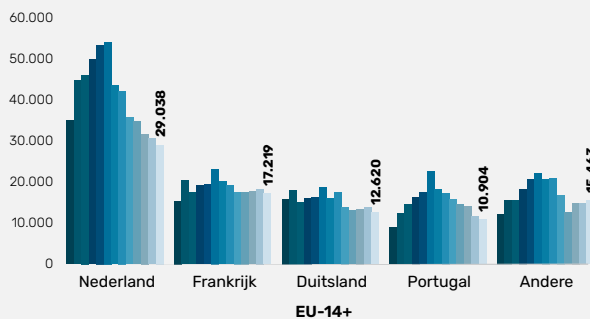
⚠ De cijfers capteren zowel gedetacheerde werknemers als zelfstandigen die zichzelf detacheren (zie onder). De term EU+ verwijst naar de EU-lidstaten + IJsland, Noorwegen, Zwitserland en Liechtenstein.

In 2024 werden er 205.467 naar België gedetacheerde personen in LIMOSA geregistreerd

In 2024:

- Had **41%** van de gedetacheerde personen de nationaliteit van een land uit de EU-14+. Dat aandeel is de jongste tien jaar sterk gedaald (van 60% in 2012).
- Had **33%** de nationaliteit van één van de 13 nieuwe EU-lidstaten. Ook hun aandeel loopt de afgelopen jaren terug (van 39% in 2017).
- Had 24% een nationaliteit van een derde land. Binnen deze groep hebben vooral de derdelanders die vanuit een EU-onderneming worden gezonden sterk aan belang gewonnen: hun aandeel stijgt van 4% in 2012 naar 21% in 2024. Het aandeel derdelanders dat wordt gezonden door een onderneming die niet in de EU is gevestigd is veel kleiner en blijft stabiel rond de **3%**.

Voornaamste nationaliteiten die in de afgelopen 10 jaar gedetacheerd werden, per groep, evolutie 2012-2024

- De voornaamste nationaliteiten uit de EU-14+ zijn Nederland, Frankrijk, Duitsland en Portugal, samen goed voor 82% van die groep in 2024.
- De voornaamste EU-13-nationaliteiten zijn Polen, Roemenië, Slovakije en Bulgarije, samen goed voor 84% van de EU-13-groep.
- India, het Verenigd Koninkrijk, Japan en China vertegenwoordigen samen 78% van de totale groep derdelanders gezonden uit derde landen.
- Binnen de groep derdelanders gezonden vanuit landen in de EU+ zijn Oekraïne, Brazilië, Wit-Rusland en Bosnië en Herzegovina de voornaamste nationaliteiten, samen goed voor 58% van de totale groep derdelanders gezonden uit die landen. Deze groep wordt door de jaren heen alsmaar diverser. Zo valt onlangs een stijging op bij gedetacheerden met een Kaukasische of Centraal-Aziatische nationaliteit (Azerbeidzjan, Georgië en Oezbekistan).

Intra-EU-detachering van derdelanders

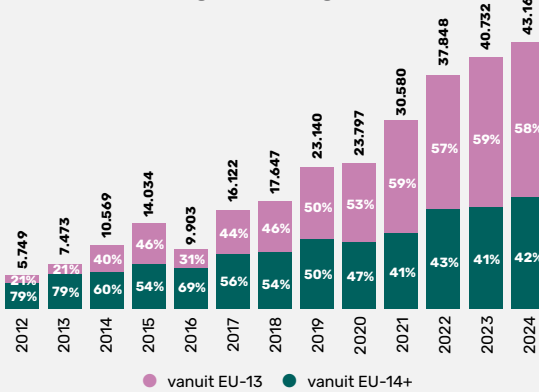
Bij de interpretatie van de cijfers is het belangrijk om te weten dat de nationaliteit van de gedetacheerde arbeidskracht niet noodzakelijk overeenstemt met het zendingsland van de buitenlandse werkgever. Zo had in 2024 36% van de gedetacheerde werknemers een nationaliteit die verschilde van het land waar hun werkgever

was gevestigd, onder wie 2.080 Fransen gezonden vanuit Luxemburg en 1.649 Polen gezonden vanuit Nederland. Een grotere en sterk groeiende groep zijn evenwel de onderdanen van derde landen die door hun Europese werkgevers naar België worden gedetacheerd.

Derdelanders worden doorgaans geassocieerd met de 'traditionele' vorm van arbeidsmigratie op basis van een arbeidskaart/gecombineerde vergunning (zie hierboven).

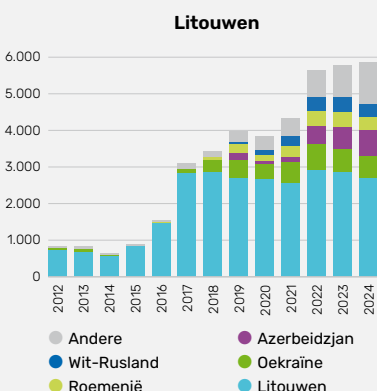
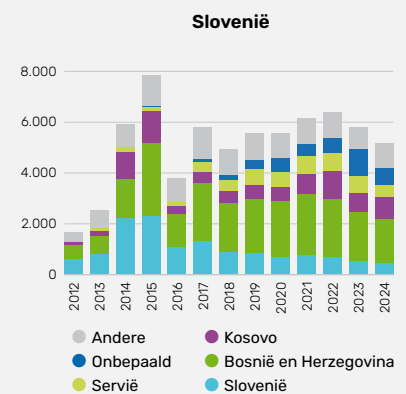
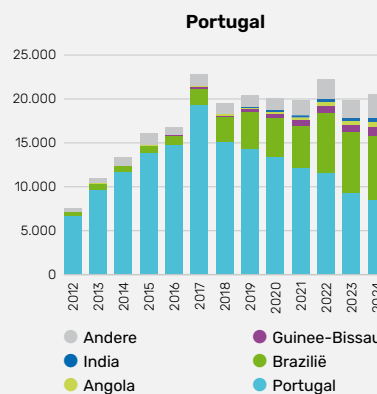
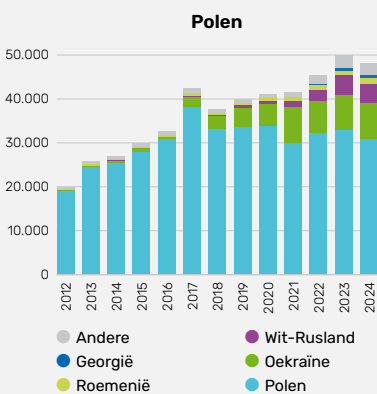
Als gevolg van de rechtspraak van het Europese Hof van Justitie kunnen derdelanders die in één lidstaat een geldige werk- en verblijfsvergunning hebben evenwel vrij worden gedetacheerd naar andere EU-lidstaten, zoals België. Deze evolutie heeft geleid tot een stijgende instroom van derdelanders via het kanaal van intra-EU-detachering.

Intra-EU-detachering van derdelanders volgens zendingsland

- Zo werden er vorig jaar 43.167 derdelanders gedetacheerd vanuit de EU-27+, meer dan een verzevenvoudiging ten opzichte van 2012, toen er 5.749 personen werden geregistreerd.
- De evolutie is des te sterker voor de zendingslanden die deel uitmaken van de 13 nieuwe EU-lidstaten. In absolute aantallen worden er 21x meer derdelanders gedetacheerd in vergelijking met 2012. Vanuit de zendingslanden binnen de EU-14+ is er een verviervoudiging in dezelfde periode.
- Dat vertaalt zich dan ook in het relatieve gewicht van de zendingslanden. Het aandeel intra-EU-detacheringen van derdelanders vanuit de nieuwe lidstaten stijgt van 21% naar 58% in de beschouwde periode.

Unieke gedetacheerde personen naar nationaliteit voor de voornaamste EU-zendingslanden van derdelanders, evolutie 2012-2024

- Deze cijfers maken duidelijk dat de mobiliteit van derdelanders via intra-EU-detachering een substantieel en groeiend fenomeen is. In alle zendingslanden is het aantal gedetacheerde arbeidskrachten met de nationaliteit van het zendingsland sinds 2017 gedaald. Tegelijk is het aantal derdelanders dat gedetacheerd wordt vanuit deze landen toegenomen, waardoor het totale aantal gedetacheerde arbeidskrachten na 2017 stabiel blijft of zelfs is toegenomen.
- De volgende figuren tonen het belang van historische en culturele banden in deze derdelander-mobiliteitsstromen. Zo zijn Polen en Litouwen de voornaamste zendingslanden voor Oekraïense en Wit-Russische arbeidskrachten, terwijl Brazilianen vanuit Portugal worden gedetacheerd, en Bosniërs, Kosovaren en Serviërs vanuit Slovenië worden gezonden.

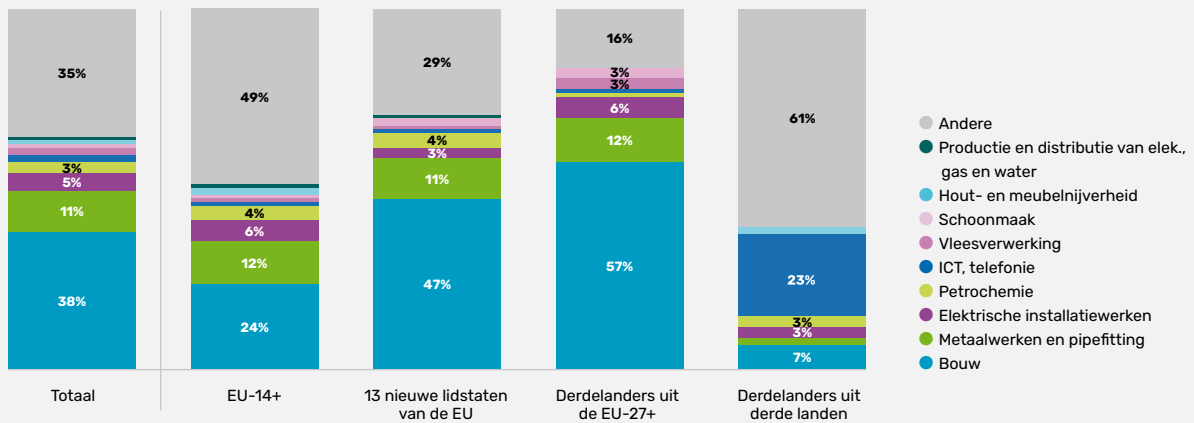
Detachering naar België - Kenmerken

- Wat de sector van dienstverlening betreft, wordt detachering vaak geassocieerd met een aantal specifieke arbeidsintensieve sectoren. De onderstaande figuur bevestigt dat de bouwsector de voornaamste bestemming blijft voor dienstverlening, met **38%** van de unieke personen in 2024.
- Toch omvat detachering een breder scala aan sectoren, waaronder metaalwerken (**11%**), elektrische installatiewerken (**5%**), petrochemie (**3%**), ICT (**2%**) en vleesverwerking (**1%**). Daarnaast wordt **35%** van de personen geregistreerd in een "andere sector", een

categorie die waarschijnlijk ook heel wat "hooggeschoolde" detachering capteert.

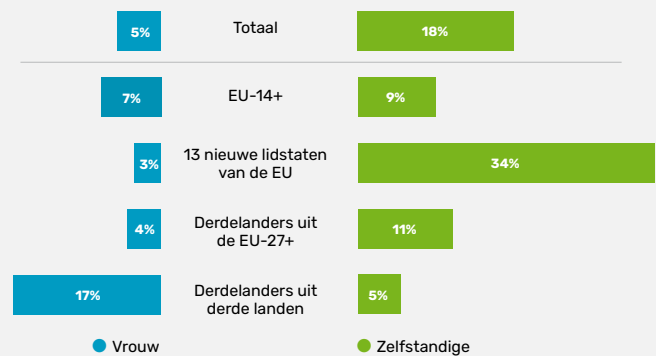
- De figuur hieronder toont bovendien een hogere concentratie van detachering in de bouwsector bij EU-13-burgers (**47%**) en bij derdelanders gezonden uit de EU-27+ (**57%**). Burgers uit de EU-14+ en met name ook derdelanders gezonden uit derde landen werken dan weer relatief vaker in elektrische installatiewerken, ICT, en in een "andere sector", wat erop lijkt te wijzen dat zij vaker voor hooggeschoolde dienstverlening worden ingeschakeld.

Verdeling van de sector van dienstverlening in 2024, totaal en per groep

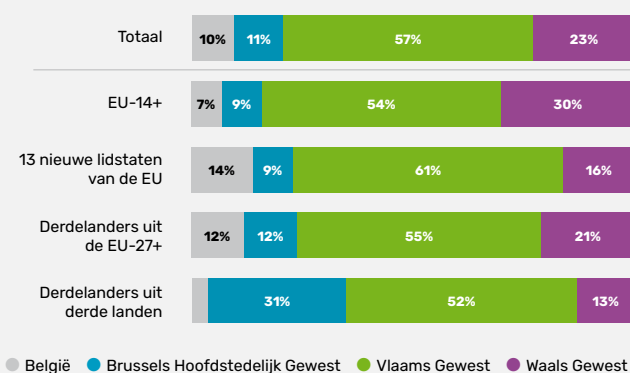

- In 2024 vertegenwoordigen vrouwen maar **5%** van de gedetacheerde arbeidskrachten. In de groep van derdelanders die internationaal worden gedetacheerd is het aandeel vrouwen met **17%** veel groter dan gemiddeld.
- Zelfstandigen die zichzelf naar België detacheerden zijn goed voor **18%** van de unieke personen. EU-13-burgers zijn het vaakst aan de slag als gedetacheerde zelfstandigen (**34%** in 2024), terwijl dat aandeel aanzienlijk lager is bij de andere groepen.

Verdeling van geslacht en type detachering in 2024, totaal en per groep

Verdeling per regio van detacheringsplaats in 2024, totaal en per groep

- In 2024 wordt **57%** van de unieke personen naar het Vlaamse Gewest gedetacheerd, tegenover **23%** naar het Waalse Gewest, en **11%** naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De overige **10%** werkt in meerdere gewesten.

- Derdelanders die uit derde landen gezonden worden zijn sterk oververtegenwoordigd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (**31%**), terwijl EU-13 burgers sterker vertegenwoordigd zijn in het Vlaamse Gewest (**61%**).

⚠ De categorie "België" capteert personen die naar meerdere gewesten worden gedetacheerd.

Studentenmigratie

Migraties naar België om studieredenen worden weergegeven aan de hand van verschillende soorten gegevens:

1. Toegang tot het grondgebied om studieredenen

Om tot het Belgische grondgebied toegang te krijgen, moeten de onderdanen van bepaalde landen in het bezit zijn van een visum (zie de katern "Toegang tot het grondgebied"). De eerste gegevensbron betreft specifiek de **visa lang verblijf toegekend om studieredenen**.

- Deze statistieken hebben betrekking op de visumaanvragen die werden ingediend bij de Belgische ambassades en consulaten in het buitenland met het oog op een verplaatsing naar België en bij de Belgische posten aan de buitengrenzen van de Schengenruimte.
- Die populatie betreft dus **enkel onderdanen van derde landen die niet vrijgesteld zijn van de visumplicht**.
- De gegevens kunnen worden voorgesteld op basis van het jaar van de visumaanvraag of het jaar van de beslissing. Soms zitten er tussen de indiening van een visumaanvraag en de beslissing meerdere maanden. De beslissingen die in een bepaald jaar werden genomen hebben derhalve niet noodzakelijk betrekking op de aanvragen in datzelfde jaar.
- Het feit dat een positieve beslissing werd genomen biedt geen garantie dat het visum daadwerkelijk is uitgereikt noch dat de betrokken persoon het Belgische grondgebied ook effectief heeft betreden. Sommigen halen hun visum nooit af of zullen het nooit gebruiken. De afgifte van een visum betekent evenmin dat de persoon de Belgische grens mag oversteken. Aan de grens wordt er een controle uitgevoerd die soms tot een weigering van effectieve toegang tot het grondgebied kan leiden, ondanks het bezit van een visum.
- De hieronder gepresenteerde gegevens hebben betrekking op de periode 2016-2024 en werden geraadpleegd op 31 maart 2025.

2. Toegang tot verblijf om studieredenen

Een tweede gegevensbron betreft de **eerste verblijfstitels uitgereikt om studieredenen**.

- Deze statistieken hebben betrekking op de verblijfskaarten en -documenten die voor het eerst worden afgeleverd. Die worden gemakshalve de eerste verblijfstitels genoemd. Vreemdelingen die het Belgische grondgebied binnenkomen, of hier worden geboren, moeten zich laten registreren in de gemeente waar zij verblijven en krijgen dan een dergelijke verblijfstitel op basis van hun visumtype of machtiging tot verblijf.
- De populatie betreft dus **zowel burgers van de EU als van derde landen**, ongeacht of zij al dan niet in het buitenland zijn geboren.
- De hieronder gepresenteerde gegevens hebben betrekking op de periode 2014-2023 en werden geraadpleegd op 31 maart 2025.

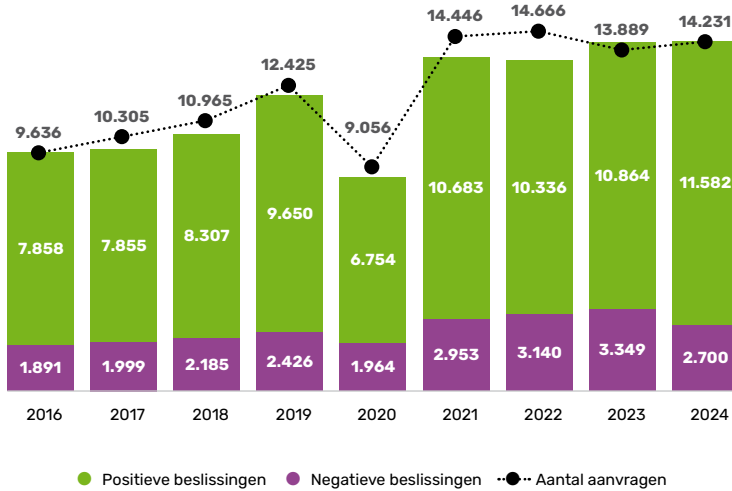
De populatie van deze bronnen kan overlappen

Het is mogelijk dat eenzelfde persoon tijdens hetzelfde kalenderjaar in de beide gegevensbronnen opduikt. Zo kan een visumplichtige onderdaan van een derde land een visum toegekend krijgen in het voorjaar om vervolgens in het najaar naar België te reizen en zich te registreren in de gemeente waar men verblijft. Zodoende ontvangt deze persoon in hetzelfde jaar zowel een visum als een eerste verblijfstitel.

Dat hoeft uiteraard niet altijd het geval te zijn. Zo kunnen bepaalde personen visumvrij reizen of geboren worden in België, op die manier duiken zij enkel op bij de eerste verblijfstitels en niet bij de visumgegevens. Ook het omgekeerde scenario is mogelijk indien men met een visum reist maar reeds een eerste verblijfstitel heeft bekomen in het verleden.

Visa lang verblijf

Aantal aanvragen en beslissingen voor visa lang verblijf om studieredenen

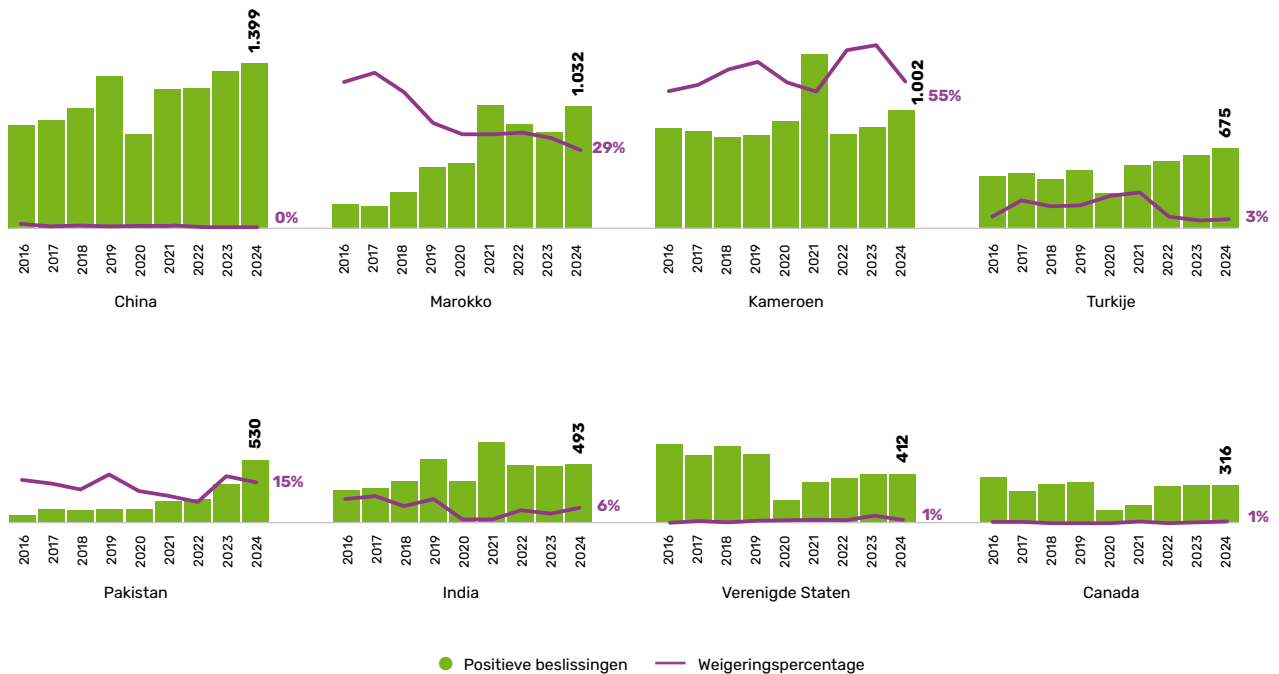

In 2024:

- Werden er 14.231 aanvragen geregistreerd voor een visum lang verblijf omwille van studieredenen, een aantal dat vergelijkbaar is met dat in de jaren voordien.
- Werden er 14.282 beslissingen genomen, waarvan **11.582 positieve (81%)** en **2.700 negatieve (19%)**.

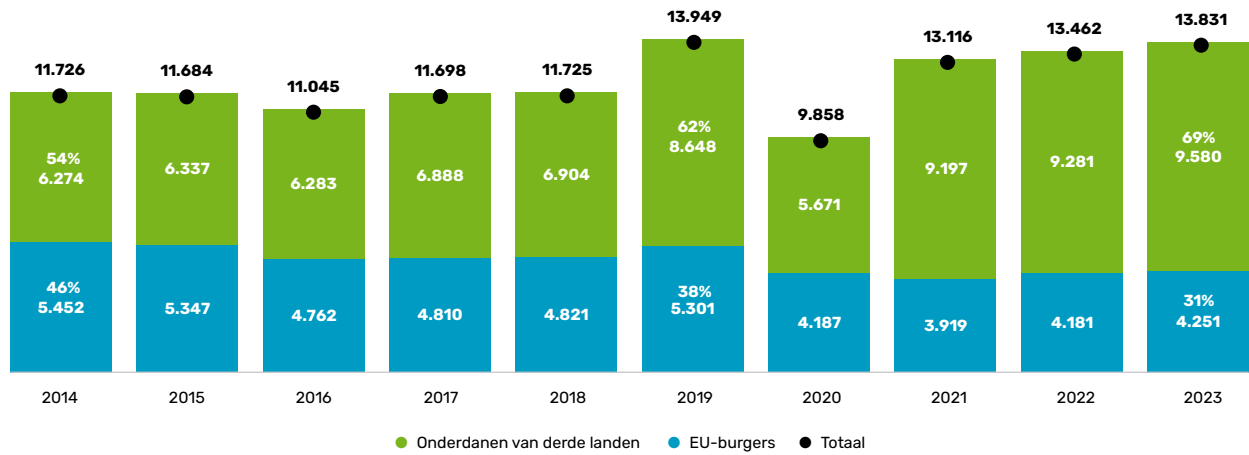
Het hogere aantal positieve beslissingen ten opzichte van de periode voor de COVID-19-pandemie doet zich bij alle veelvoorkomende nationaliteiten voor en in het bijzonder bij Marokko en Pakistan. Grote uitzonderingen zijn evenwel India, Canada en vooral de Verenigde Staten. Voor deze laatste nationaliteit worden de jongste jaren beduidend minder positieve beslissingen genomen (als gevolg van een dalend aantal aanvragen).

Visa om studieredenen: nationaliteiten die minstens een keer in de top 5 stonden tussen 2016 en 2024

Eerste verblijfstitels afgegeven aan immigranten omwille van studies

Eerste verblijfstitels afgegeven aan in het buitenland geboren vreemdelingen omwille van studies

- In **2023** zijn er **13.831** eerste verblijfstitels omwille van studies afgeleverd aan in het buitenland geboren vreemdelingen, een kleine stijging met 3% ten opzichte van het jaar voordien en van een vergelijkbaar niveau als in 2019, vlak voor de COVID-19-pandemie.
- Het voornaamste verschil met de periode voor de pandemie is de stijging – in zowel absolute als relatieve termen – van het aantal begunstigden met een niet-EU-nationaliteit.
- In de beschouwde periode werden er nooit zoveel eerste verblijfstitels omwille van studies uitgereikt aan onderdanen van derde landen.
- Net zoals in de jaren voordien is Frankrijk de voornaamste nationaliteit van de begunstigden. Met 1.542 afgeleverde eerste verblijfstitels omwille van studies vertegenwoordigen Fransen 11% van het totaal in 2023.

Eerste verblijfstitels afgegeven aan in het buitenland geboren vreemdelingen omwille van studies – voornaamste nationaliteiten

Takeaways

Economische migratie

7.874 visa lang verblijf toegekend aan derdelanders voor **beroepsredenen** in **2024**:

- Dat is **9% minder** dan in 2023;
- De voornaamste nationaliteiten van de begunstigen zijn **Turkije** (18%), **India** (17%), **Marokko** (9%), **China** (5%) en **Japan** (5%).

39.142 eerste verblijfstitels voor **redenen van bezoldigde arbeid** werden in **2023** afgeleverd aan personen die in het buitenland zijn geboren:

- Een **vergelijkbaar aantal als het jaar voordien**;
- EU-burgers maken 78% van deze groep uit.

Gecombineerde werk- en verblijfsvergunningen ("*single permits*") van bepaalde duur voor werknemers uit derde landen in 2024:

In België werden er in 2024, over alle regio's heen, **22.499 positieve beslissingen genomen inzake gecombineerde vergunningen** van bepaalde duur en dat voor zowel eerste aanvragen als hernieuwingen.

- VLAAMS GEWEST: **5.296** eerste aanvragen (7% minder dan in 2023) plus 7.826 hernieuwingen.
- BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST: **2.463** eerste aanvragen (20% minder dan in 2023) plus 4.076 hernieuwingen.
- WAALS GEWEST: **1.582** eerste aanvragen (23% meer dan in 2023) plus 1.154 hernieuwingen.
- DUITSTALIGE GEMEENSCHAP: **55** eerste aanvragen (hetzelfde niveau als in 2023) plus 47 hernieuwingen.

Detacheringen

205.467 naar België **gedetacheerde personen** in **2024**:

- Dat is een **daling met 2%** in vergelijking met 2023;
- Het gaat voornamelijk om **EU-burgers (74%)**, maar het aandeel **derdelanders** blijft groeien (24% in 2024 tegenover 9% in 2017);
- De voornaamste EU-nationaliteiten zijn **Polen, Nederland, Frankrijk, Roemenië, Duitsland** en **Portugal**;
- Binnen de groep derdelanders zijn de voornaamste nationaliteiten **Oekraïne, Brazilië** en **Wit-Rusland**;
- Van de betrokkenen is 38% actief in de bouwsector, 11% in metaalwerken, 5% in elektrische installatiewerken, 3% in de petrochemie, 2% in de schoonmaak, 1% in de vleesverwerking en 1% in ICT.

Studentenmigratie

Recordaantal van **11.582** **visa lang verblijf** toegekend voor **studieredenen** in **2024**:

- dat is **7% meer** dan in 2023;
- de voornaamste nationaliteiten van de begunstigden zijn **China** (12%), **Marokko** (9%), **Kameroen** (9%), **Turkije** (6%) en **Pakistan** (5%).

13.831 **eerste verblijfstitels voor studieredenen** werden in **2023** afgeleverd

aan personen die in het buitenland zijn geboren:

- Een kleine **stijging met 3%** ten opzichte van 2022 en een aantal dat vergelijkbaar is met dat in 2019;
- EU-burgers vertegenwoordigen 31% van deze groep.

Myria, het Federaal Migratiecentrum, is een onafhankelijke openbare instelling. Het analyseert migratie, verdedigt de rechten van vreemdelingen en strijdt tegen mensenhandel en mensensmokkel. Myria komt op voor een overheidsbeleid dat steunt op feitenkennis en respect voor de mensenrechten.

Het verslag Migratie in cijfers en in rechten informeert elk jaar over de actualiteit van de migratiestromen en het eerbiedigen van de grondrechten van vreemdelingen.

Myria
Victor Hortaplein 40 • 1060 Brussel
T +32 (0)2 212 30 00
myria@myria.be

www.myria.be

 @MyriaBe

 @myria.be

 www.facebook.com/MyriaBe

 www.linkedin.com/company/myria-federal-migration-centre

Federaal Migratiecentrum